

Q1

גילוי לפי נדבך 3 של באזל ומידע נוסף על סיכונים

[קישור לדוח נגיש](#)

סיכון שוק בגישה הסטנדרטית (MR1)	25
סיכון ריבית (IRRBB) בתיק הבנקאי	26
סיכון מניית	26
סיכון נזילות	26
יחס כיסוי הנזילות - טבלת גילויים	26
עיקריים (LIQ1)	
סיכון נזילות - גילוי איכותי	27
וגילויים נוספים בגין יחס כיסוי הנזילות (LIQA)	
סיכונים נוספים	28
סיכון תפעולי	28
סיכונים אחרים	29
תוספות	30
נספח: מילון מונחים	31

גילוי נוסף לפי נדבך 3 של באזל ומידע נוסף על סיכונים - רשימת לוחות	3
יחסים פיקוחיים עיקריים וסקירת ניהול סיכונים ונכסי סיכון	4
יחסים פיקוחיים עיקריים (KM1)	4
רקע כללי ועקרונות כללים לדיווח	5
גישת התאגיד הבנקאי לניהול סיכונים	6
הסיכונים המובילים והמתפתחים המהותיים	7
סקירת נכסי סיכון משוקללים (OV1)	7
מידע נוסף על חשיפה לסיכון והערכתו שאינו נכלל בדרישות הגילוי של נדבך 3	7
הון ומינוף	8
הרכב ההון	8
הלימות ההון	9
יחס המינוף	9
השוואה בין נכסים במאזן לבין מדידת החשיפה לצורך יחס המינוף (LR1)	9
גילוי על יחס המינוף (LR2)	10
סיכון אשראי	10
איכות האשראי של חשיפות אשראי (CR1)	17
שיטות להפחתת סיכון אשראי - סקירה (CR3)	18
הגישה הסטנדרטית - חשיפות לפי סוגי נכסים ומשקולות סיכון (CR5)	19
סיכון אשראי של צד נגדי	20
ניתוח חשיפה לסיכון אשראי של צד נגדי (CCR) לפי גישה פיקוחית (CCR1)	20
הקצאת הון בגין התאמות שערון לסיכון אשראי (CCR2) (CVA)	20
סיכון שוק	21

גילוי נוסף לפי נדבך 3 של באזל ומידע נוסף על סיכונים – רשימת לוחות

עמוד

4	יחסים פיקוחיים עיקריים (KM1)
7	סקירת נכסי סיכון משוקללים (OV1)
8	רכיבי ההון לצורך חישוב יחס הון
9	השוואה בין נכסים במאזן לבין מדידת החשיפה לצורך יחס המינוף (LR1)
10	גילוי על יחס המינוף (LR2)
11	סיכון האשראי הכולל לפי ענפי משק על בסיס מאוחד
17	איכות האשראי של חשיפות אשראי
18	שיטות להפחתת סיכון אשראי - גילוי כמותי
19	חשיפות לפי סוגי נכסים ומשקלות סיכון
20	ניתוח חשיפה לסיכון אשראי של צד נגדי (CCR) לפי גישה פיקוחית (CCR1)
20	הקצאת הון בגין התאמות שערך לסיכון אשראי (CCR2) (CVA)
21	הקשר בין סעיפי מאזן לבין פוזיציות שנכללו בגילוי על סיכון השוק
22	פירוט החשיפה הקבוצתית והמגבלות - במדד רגישות השווי הכלכלי לשינויים מקביליים של עקומי הריבית ב-100 נק' בסיס (מודל ה-EVE)
22	פירוט החשיפה הקבוצתית והמגבלות - ירידת השווי החשבונאי בתרחישי ביניים
23	פירוט החשיפה במונחי ה-VaR הכולל
23	פירוט החשיפה במונחי ה-VaR על פעילות המסחר
24	התפלגות השקעת הון בפועל ביחס למגבלות שנקבעו (הנתונים מוצגים ביחס להון)
24	נתונים (חשבונאיים) אודות היקפי הפעילות במכשירים פיננסיים נגזרים, של הבנק והחברות המאוחדות שלו
25	פירוט הקצאת הון לסיכונים השוק לפי הגישה הסטנדרטית
26	יחס כיסוי הנזילות - טבלת גילויים עיקריים (LIQ1)
27	פירוט מבנה כרית הנזילות
27	התפלגות יחס כיסוי הנזילות לפי ישויות משפטיות בקבוצה (ממוצע לרבעון)
28	נכסים זמינים ולא מוגבלים

בישיבת הדירקטוריון שהתקיימה ביום 26 במאי 2020, במסגרת אישור הדוח לרבעון ראשון 2020, הוחלט לאשר ולפרסם את הדיווח בנושא "הגילוי לפי נדבך 3 של באזל ומידע נוסף על סיכונים". למידע רלבנטי נוסף, יש לעיין בפרק "סקירת הסיכונים" בדוח הדירקטוריון וההנהלה, הן בדוח שנתי 2019 והן בדוח רבעון ראשון 2020 וכן במסמך "הגילוי לפי נדבך 3 של באזל ומידע נוסף על סיכונים", אשר פורסם במסגרת דוח שנתי 2019.

● יחסים פיקוחיים עיקריים וסקירת ניהול סיכונים ונכסי

סיכון

יחסים פיקוחיים עיקריים (KM1)

31.3.2019	30.6.2019	30.9.2019	31.12.2019	31.03.2020	
במיליוני שקלים חדשים					
					הון זמין
17,966	18,505	18,788	19,009	19,218	הון עצמי רובד 1
17,762	18,318	18,618	18,895	19,092	הון עצמי רובד 1, לפני השפעת הוראות מעבר
18,500	19,039	19,322	19,543	19,574	הון רובד 1
17,762	18,318	18,618	18,895	19,092	הון רובד 1, לפני השפעת הוראות מעבר
23,186	23,746	24,053	25,564	25,162	הון כולל
20,543	21,106	21,439	23,004	23,375	הון כולל, לפני השפעת הוראות מעבר
					נכסי סיכון משוקלים
176,646	178,452	180,483	184,446	192,299	סך הכל נכסי סיכון משוקלים
					יחסי הלימות הון (באחוזים), לפי הוראות המפקח על הבנקים
10.17	10.37	10.41	10.31	9.99	יחס הון עצמי רובד 1
10.05	10.32	10.32	10.24	9.93	יחס הון עצמי רובד 1, לפני השפעת הוראות מעבר
10.47	10.67	10.71	10.60	10.18	יחס הון רובד 1
10.05	10.32	10.32	10.24	9.93	יחס הון רובד 1, לפני השפעת הוראות מעבר
13.13	13.31	13.33	13.86	13.09	יחס הון כולל
11.63	11.89	11.88	12.47	12.16	יחס הון כולל, לפני השפעת הוראות מעבר
9.19	9.20	9.20	9.20	8.20	יחס הון עצמי רובד 1 הנדרש ע"י המפקח על הבנקים
0.98	1.17	1.21	1.11	1.79	יחס הון עצמי רובד 1 מעבר לנדרש ע"י המפקח על הבנקים
					יחס המינוף, לפי הוראות המפקח על הבנקים
264,166	269,827	272,349	284,621	19,574	סך החשיפות (במיליוני שקלים חדשים)
7.0	7.1	7.1	6.9	6.5	יחס המינוף (באחוזים)
6.7	6.8	6.8	6.6	6.3	יחס המינוף, לפני השפעת הוראות מעבר (באחוזים)
					יחס כיסוי נזילות, לפי הוראות המפקח על הבנקים
43,860	42,384	42,897	47,875	53,421	סך הכל נכסים נזילים באיכות גבוהה
32,886	31,800	34,747	39,494	41,472	סך הכל תזרימי מזומנים יוצאים
133.4	133.3	123.5	121.2	128.8	יחס כיסוי נזילות (באחוזים)

רקע כללי ועקרונות כללים לדיווח

רקע כללי: הדוח שלהלן ("דוח הסיכונים") הוכן בהתאם להוראות הדיווח של המפקח על הבנקים בדבר "דרישות הגילוי המפורטות בנדבך 3 של באזל ומידע נוסף על סיכונים".

יצוין כי בהוראה המעודכנת הוגדרה באופן מפורש תדירות דרישות הגילוי הכמותיות והאיכותיות. כיוון שחלק ניכר מדרישות הגילוי הוגדרו כדרישות בתדירות שנתית בלבד, יש לעיין בדוח זה יחד עם דוח הסיכונים שפורסם במסגרת דוח שנתי 2019 ויחד עם דוח שנתי 2019 דוח רבעון ראשון 2020. לפרטים נוספים, ובכלל זה פרטים בדבר "עקרונות כלליות לדיווח", ראו דוח הסיכונים שפורסם במסגרת דוח שנתי 2019 (עמ' 6).

עקרונות כללים לדיווח. לקראת פרסום דוח הסיכונים הראשון, במסגרת דוח שנתי 2015, נקבעו עקרונות כלליים לדיווח, אשר תקפו ועודכנו במסגרת ההיערכות ליישום הוראת הדיווח המעודכנת, והכל בכפוף להוראות הדיווח.

- דוח הסיכונים הינו חלק אינטגרלי מהדוח השנתי, ובהתאמה יחולו לגביו התהליכים החלים על הדוח השנתי (ובכלל זה: בקרות ונהלים לגבי בקרה פנימית על דיווח כספי (SOX), הצהרות המנכ"ל והחשבונאי הראשי על הגילוי);
- כדי להעמיד דיווח ראוי, ולמנוע חזרות על פרטים, נקבע כי מסמך הגילוי העיקרי בתחום ניהול הסיכונים יהיה דוח הסיכונים. בנושאים בהם נדרש גילוי בשני המסמכים - הגילוי הנרחב יינתן בדוח הסיכונים ואילו בפרק "סקירת הסיכונים" בדוח הדירקטוריון וההנהלה יובא תקציר מצומצם ביותר, ותיכלל הפניה לדוח הסיכונים. בנושאים בהם ישנן דרישות גילוי ספציפיות המתייחסות לפרק "סקירת הסיכונים" - הגילוי יינתן בדרך כלל רק בפרק זה;
- אוכלוסיית הסיכונים אליה יתייחס הבנק תהיה בהלימה לסיכונים שזוהו והוצגו במסגרת תהליך הערכת הנאותות ההונית (ה-ICAAP);
- הגילויים יתארו את הפעילויות העיקריות של הקבוצה ואת הסיכונים המשמעותיים, תוך התבססות על נתונים ומידע רלבנטיים;
- הגילויים יכללו מידע איכותי ומידע כמותי מספיק על התהליכים של הקבוצה לצרכי זיהוי, מדידה וניהול של הסיכונים. רמת הפירוט של גילויים אלה תהיה מידתית;
- על מנת לסייע למשתמשים להבין בצורה טובה יותר את הסיבולת לסיכון/תיאבון לסיכון של הקבוצה, הגילויים יהיו גמישים בצורה שתאפשר לשקף את האופן שבו ההנהלה הבכירה והדירקטוריון מעריכים ומנהלים סיכונים ואסטרטגיה באופן פנימי בארגון;
- נקבע מנגנון בעל אופי בקרתי, להבטיח נאותות ורלבנטיות הגילויים שייכללו בדוח, על בסיס תהליכי העבודה המיושמים במסגרת הערכת הנאותות ההונית (ה-ICAAP) ובמסגרת הכנת מסמך הסיכונים הרבעוני;
- תינתן תשומת לב לשינויים מהותיים במיוחד בנתונים, ולבחינת הצורך במתן הסברים לשינויים אלה.

התפתחויות עיקריות ברבעון הראשון של שנת 2020

התפרצות נגיף הקורונה

כללי: ברבעון הראשון של שנת 2020 התפרץ נגיף חדש, מסוג "קורונה", שהתפשט במהירות למרבית המדינות בעולם תוך גרימת תחלואה נרחבת ושיעור תמותה משמעותי. בחודש מרס 2020 הכריז ארגון הבריאות העולמי על נגיף הקורונה כ"מגיפה עולמית".

בעקבות התפרצות הנגיף, ממשלות בכל רחבי העולם, ובכללם בישראל, נקטו בצעדי התגוננות, אשר כללו הגבלת המעבר בין מדינות, אמצעי בידוד כדי הטלת סגר, הגבלות על סוגים שונים של פעילויות ועסקים וכיוצ"ב. הצעדים האמורים הביאו לפגיעה משמעותית בפעילות העסקית, לעליה בשיעורי האבטלה, לפגיעה ביכולת השרידות הכלכלית של עסקים ולפגיעה בהכנסות ובצריכה של משקי הבית. (ראו "התפתחויות כלכליות עיקריות" בדוח רבעון ראשון 2020, עמ' 13).

היערכות הבנק. עם תחילת המשבר מיקדה הנהלת הבנק את מלוא תשומת הלב הניהולית במשבר ובהשלכותיו. צוותי עבודה חוצי ארגון, בראשות מנכ"ל הבנק, ניהלו את הגדרות השונות של פעילות הבנק תחת המשבר, תוך מעקב הדוק אחר ההתפתחויות ונקיטת פעולות לצמצום הסיכונים השונים ולשמירת המשכיות העסקית. החטיבות העסקיות הגבירו את פעילויות הניטור והבקרה אחר מצב תיק האשראי ותיק הנכסים הפיננסיים של הבנק.

במקביל לניהול המשבר, החלו לפעול צוותים חוצי ארגון, בהובלת חטיבת תכנון, אסטרטגיה וכספים, לתכנן היערכות הבנק לציאה ממשבר הקורונה ולייזום מהלכים בתחום זה.

תמיכה בלקוחות. מאז תחילת משבר הקורונה והמגבלות שהוטלו על הפעילות המשקית, הבנק נערך על מנת לסייע ללקוחותיו להתמודד עם אי הודאות הכלכלית ולצלוח את המשבר (ראו בדוח רבעון ראשון 2020, "פעילות הקבוצה לפי מגזרי פעילות עיקריים" - נתונים כמותיים ופעילויות עיקריות", עמ' 29-32).

תפעול והמשכיות עסקית. הבנק הוגדר על ידי ממשלת ישראל כנותן שירותים חיוניים למשק, וככזה, המשיך בפעילות רציפה, אך במתכונת חירום, בהתאם להנחיות משרד הבריאות והוראות הפיקוח על הבנקים. כתוצאה מהאמור חלה מאמצע חודש מרס ירידה הדרגתית בהיקף הפעילות, תוך התמקדות בפעילויות שהוגדרו על ידי הבנק כחיוניות. פעילות הסניפים צומצמה באופן הדרגתי וחלק מהסניפים נסגרו לקהל הלקוחות. מאז תחילת חודש מאי החל הבנק בחזרה הדרגתית לפעילות מלאה. החל מאמצע חודש מאי חזר מערך הסניפים בבנק ובבנק מרכזי דיסקונט לפעול במתכונת מלאה.

משאבי אנוש. בעקבות הפעלת הבנק במתכונת שעת חירום בהתאם להנחיות, צומצם כוח האדם שנדרש להגיע פיזית למתקני הבנק, כאשר חלק מהעובדים המשיכו לעבוד במתכונת של עבודה מרוחק (ראו "ההון האנושי" בדוח רבעון ראשון 2020, עמ' 168).

הפחתת דרישות ההון והפסקת תשלומי דיבידנד. על רקע התפשטות נגיף הקורונה ובמטרה לתמוך בצרכי האשראי של לקוחותיו בתקופה זו, החליט דירקטוריון הבנק, להתאים את יעד יחס הון עצמי רובד 1 ל-8.9% (במקום 9.9% קודם לכן), כפי שמאפשרת הוראת השעה שפרסמה המפקחת על הבנקים. במקביל, החליט דירקטוריון הבנק כי הבנק יפסיק בשלב זה חלוקת דיבידנדים.

עליה ברמת הסיכון. משבר הקורונה והשלכותיו המקומיות והעולמיות הובילו לעליה בסיכון במרבית תחומי הסיכון המנוהלים. להערכת הבנק, גברה במיוחד החשיפה לסיכון האשראי ולסיכון התפעולי:

- סיכון האשראי - לאור העליה בסיכון איכות הלווים ואיכות תיק האשראי.
- סיכון תפעולי - לאור התאמות ושינויים שבוצעו בתהליכים ובבנקות, כנגזרת של שינויים רגולטוריים ופנימיים וכן לאור העליה בסיכונים מעילות והונאות, כנגזרת של מעבר לפעילות דיגיטלית, הרחבת הרשאות, צמצום כוח אדם ומעבר לעבודה מרוחק. היבטים אלו משפיעים גם על עליה בסיכון הסייבר.

בנוסף, חלה עליה בסביבת הסיכון על רקע ההערכה הנוכחית בדבר ההשלכות האפשריות של המשבר על הכלכלה המקומית והעולמית (ראו להלן "טבלת גורמי סיכון" בדוח רבעון ראשון 2020, עמ' 60-61).

גידול בהפסדי אשראי. להערכת הבנק, משבר הקורונה עשוי להמשיך להשפיע על מצבם של לווים ועל יכולת החזר שלהם, אם כי בשלב זה קיימת אי ודאות משמעותית בדבר עוצמת המשבר ומשך הזמן בו הוא צפוי להשפיע. על רקע האמור החליט הבנק להגדיל ברבעון הנוכחי את ההפרשה הקבוצתית, בכדי לשקף את הגידול בהפסדי האשראי המוערכים לתקופה בגין לווים שנפגעו מהמשבר אולם טרם זוהו.

בשלושת החודשים הראשונים של שנת 2020 נרשמו הוצאות בגין הפסדי אשראי בסך של 656 מיליון ש"ח, לעומת הוצאות בסך של 141 מיליון ש"ח בתקופה המקבילה אשתקד, עליה בשיעור של 365.2%. העליה נובעת בעיקר מהשלכות המשבר, ובפרט מגידול בהפרשה הקבוצתית להפסדי אשראי בשל עליית אי הודאות נוכח משבר הקורונה.

העליה האמורה מתווספת להוצאות בגין הפסדי אשראי, בסך של כ-50 מיליון ש"ח, שנרשמו בדוחות הכספיים של הבנק ליום 31 בדצמבר 2019, לנוכח ההשלכות של התפרצות נגיף הקורונה ובכלל זה ירידת המחירים בשווקים.

(ראו בדוח רבעון ראשון 2020 "ההוצאות בגין הפסדי אשראי" בסעיף "התפתחות ההכנסות וההוצאות", עמ' 17-18; "סיכונים אשראי", עמ' 39-53; ו-"הפרשה להפסדי אשראי - הפרשות על בסיס קבוצתי" בסעיף "מדיניות חשבונאית בנושאים קריטיים ואומדנים חשבונאיים קריטיים", עמ' 61).

השפעות על שווי תיק ניירות הערך. במהלך חודש מרס חלו ירידות חדות בשוקי ההון בישראל ובעולם כולו, אשר באו לידי ביטוי בירידה בשווי הנכסים הסחירים של הבנק. שווי תיק איגרות החוב הזמין למכירה, ירד בסך של כ-300 מיליון ש"ח במהלך הרבעון הראשון, אך ירידה זו קוזזה במלואה על ידי הירידה בערך ההתחייבות לזכויות עובדים. במהלך חודש אפריל חלה התאוששות בשוקי ההון, אשר קיזזה את הירידה בשווי תיק ניירות הערך שחלה ברבעון הראשון.

המשך תנאי אי הודאות. ההשלכות הכלכליות של משבר הקורונה תלויות בטווח הזמן עד לעצירת התפשטות המגיפה, בעוצמת הצעדים שיינקטו בארץ ובעולם לסיוע להתאוששות המשק ובקצב ההתאוששות המשקית והחזרת ענפי המשק השונים לפעילות מלאה. הבנק וחברות הבת העיקריות ממשיכים לעקוב אחר ההתפתחויות בנושא זה ובוחנים את ההשלכות האפשריות על סקטורים ולקוחות, אשר עשויים להיות מושפעים מהמצב (לרבות השפעת הירידות בשווקים). להערכת הבנק, משבר הקורונה עשוי להמשיך להשפיע על מצבם של לווים ועל יכולת החזר שלהם, אם כי בשלב זה, כאמור, קיימת אי ודאות משמעותית בדבר עוצמת המשבר ומשך הזמן בו הוא צפוי להשפיע. בהתאם, להערכת הבנק קיים חשש להמשך הפגיעה ברווחיות הקבוצה, אולם בשלב זה, לא ניתן להעריך את היקפה.

מידע צופה פני עתיד. הערכות הבנק בדבר השלכותיו האפשריות של המשבר, הן בבחינת מידע צופה פני עתיד, המבוסס על המידע הקיים בידי הבנק במועד ערכת הדוח. הערכות אלה עשויות שלא להתממש או להתממש באופן שונה מהמוערך על ידי הבנק. לפרטים נוספים, ראו בדוח רבעון ראשון 2020, עמ' 11-13.

גישת התאגיד הבנקאי לניהול סיכונים

לפרטים בדבר פרופיל הסיכון של קבוצת דיסקונט ולפרטים בדבר טבלת גורמי סיכון, ראו בפרק ג' לדוח הדירקטוריון והנהלה - "סקירת הסיכונים" בדוח שנתי 2019 (עמ' 47, 76-77).

סיוטות והוראות שפורסמו במהלך הרבעון הראשון של שנת 2020

טיזת הוראת ניהול בנקאי תקין בנושא ניהול אשראי קמעונאי. ראו להלן סיכוני אשראי.

תיקון הוראת ניהול בנקאי תקין מס' 411 בדבר ניהול סיכונים איסור הלבנת הון ואיסור מימון טרוור. ראו להלן סיכוני ציות.

עדכון לקובץ שאלות ותשובות ליישום צו איסור הלבנת הון והוראת ניהול בנקאי תקין מס' 411. פורסם ביום 5 באפריל 2020.

לפרטים בדבר הוראות שפורסמו הנוגעות לחברות כרטיסי אשראי, ראו "הפעילות בתחום כרטיסי האשראי" בדוח הדירקטוריון וההנהלה בדוח רבעון ראשון 2020. לפרטים בדבר טיטות והוראות נוספות שעשויה להיות להן השלכת בתחומים השונים של ניהול סיכונים, ראו בדוח הדירקטוריון וההנהלה בדוח רבעון ראשון 2020.

הסיכונים המובילים והמתפתחים המהותיים

הבנק רואה בסיכונים המודל העסקי, סיכונים סייבר ואבטחת מידע, סיכונים מודלים, היבטי הגנת הפרטיות וסיכון התנהגותי, סיכונים מובילים ומתפתחים המהותיים ביותר. לפרטים נוספים, ראו בדוח הסיכונים, אשר פורסם כחלק מדוח שנתי 2019, ואשר עומד לעיון באתר הבנק, באתר מגנ"א של רשות ניירות ערך ובאתר מאי"ה של הבורסה לניירות ערך בתל אביב בע"מ (עמ' 14-15).

סיכון סביבת המקור. נוכח משבר הקורונה, חלה עליה בסיכון סביבת המקור ברבעון הראשון של שנת 2020 לאור ההשלכות המהותיות שצפויות למשבר על הכלכלה המקומית והעולמית ועל השווקים. המשבר הוביל לעליה בסיכון במרבית תחומי הסיכון המנוהלים ובמיוחד בסיכון האשראי ובסיכון התפעולי. בשלב זה קיימת אי הודאות משמעותית בדבר עוצמת המשבר ומשך הזמן בו הוא צפוי להשפיע על פעילות המשק העולמי והמקומי ועל ענף הבנקאות ובכלל זה על קבוצת דיסקונט. לפרטים נוספים, ראו לעיל "התפרצות נגיף הקורונה".

סקירת נכסי סיכון משוקללים (OV1)

דרישות הון מזעריות	נכסי סיכון משוקללים	
31.03.2020	31.12.2019	31.03.2020
במיליוני שקלים חדשים		
19,064	158,407	162,941
390	2,733	3,330
259	1,489	2,216
24	213	208
548	4,530	4,683
20,285	167,372	173,378
531	2,858	4,542
1,682	14,216	14,379
22,498	184,446	192,299
		סך הכל

העליה בסיכון השוק שנרשמה ברבעון הראשון נבעה בעיקר מהחשיפה שנוצרה לבנק עקב סגירה של מספר פוזיציות של לקוחות במהלך המשבר, אשר גודרה כלכלית אך לא באופן מלא מבחינת המודל הרגולטורי להקצאת סיכונים שוק ליום 31 במרס 2020 ולכן נדרש להקצות בניגה נכסי סיכון בהתאם להוראות באזל. יצוין כי לאחר תום הרבעון הפוזיציה האמורה נסגרה והקצאת נכסי הסיכון בגין סיכון השוק קטנה בהתאם.

גילוי על הקשר בין המאזן לבין רכיבי ההון הפיקוחי

לפרטים בדבר התאמות הנדרשות בין המאזן בדוחות הכספיים שפורסמו ובין רכיבי ההון הפיקוחי, ראו בדוח הסיכונים אשר פורסם במסגרת דוח שנתי 2019 (עמ' 88-96).

מידע נוסף על חשיפה לסיכון והערכתו שאינו נכלל בדרישות הגילוי של נדבך 3

לפרטים בדבר ריכוז של תנועות ושינויים בנכסים משוקללים בסיכון ובדבר הקשר בין נכסים משוקללים בסיכון לבין הפעילויות העסקיות והסיכונים המתייחסים, בהתאם למגזרי הפעילות הפיקוחיים של הבנק, ראו בדוח הסיכונים אשר פורסם במסגרת דוח שנתי 2019 (עמ' 15-16).

• הון ומינוף

התפתחויות עיקריות ברבעון הראשון של שנת 2020

פעילות הקבוצה במהלך הרבעון הראשון של שנת 2020 עמדה בצל משבר נגיף הקורונה, שהתפרץ בתחילת הרבעון וחולל, בין היתר, משבר כלכלי משמעותי.

משבר הקורונה גרם להקטנת הרווח הנקי של הקבוצה ברבעון הראשון של השנה, אשר פגע ביחס ההון. במהלך חודש מרס 2020 חלו ירידות חדות בשוקי ההון בישראל ובעולם כולו, אשר באו לידי ביטוי בירידה בשווי הנכסים הסחירים של הבנק. שווי תיק איגרות החוב הזמין למכירה, ירד במהלך הרבעון הראשון אך ירידה זו קוזזה במלואה על ידי הירידה בערך ההתחייבות לזכויות עובדים, כך שלא חל שינוי מהותי ביחס ההון בגין שינויים אלו במהלך הרבעון הראשון. יחד עם זאת, כתוצאה מהתנדויות בשוקים, חל גידול בנכסי הסיכון בגין סיכון שוק ובגין סיכון CVA, אשר הסתכמו בקיטון של כ-0.1% ביחס ההון.

הרכב ההון

רכיבי ההון לצורך חישוב יחס הון

31 בדצמבר	31 במרס	2020
2019	2019	2020
במיליוני שקלים חדשים		
א. הון עצמי רובד 1		
19,193	18,145	19,444
הון עצמי		
(178)	(219)	(216)
הבדלים בין ההון העצמי לבין הון עצמי רובד 1		
19,015	17,926	19,228
סך הון עצמי רובד 1 לפני התאמות פיקוחיות וניכויים		
התאמות פיקוחיות וניכויים		
164	160	164
מוניטין ונכסים בלתי מוחשיים		
(6)	3	(19)
התאמות פיקוחיות וניכויים אחרים		
158	163	145
סך-הכל התאמות פיקוחיות וניכויים לפני תוכנית ההתייעלות		
152	203	135
סך-הכל התאמות בגין תוכנית ההתייעלות		
19,009	17,966	19,218
סך הכל הון עצמי רובד 1 לאחר התאמות פיקוחיות וניכויים		
ב. הון רובד 1 נוסף		
534	534	356
הון רובד 1 נוסף לפני ניכויים		
534	534	356
סך הכל הון רובד 1 נוסף לאחר ניכויים		
ג. הון רובד 2		
3,844	2,612	3,334
מכשירים לפני ניכויים		
2,092	1,997	2,167
הפרשות להפסדי אשראי, לפני ניכויים		
85	77	87
זכויות מיעוט בחברת בת		
6,021	4,686	5,588
סך הון רובד 2 לפני ניכויים		
-	-	-
ניכויים		
6,021	4,686	5,588
סך-הכל הון רובד 2		

לפרטים בדבר הקשר בין המאזן לבין רכיבי ההון הפיקוחי, ראו בדוח הסיכונים אשר פורסם במסגרת דוח שנתי 2019 (עמ' 88-96).

הלימות ההון

לפרטים בדבר "הערכת הלימות ההון" ובדבר "תהליך תכנון ההון", ראו במסמך "גילוי לפי נדבך 3 של באזל ומידע נוסף על סיכונים", אשר פורסם כחלק מדוח שנתי 2019, ואשר עומד לעיון כאמור (עמ' 19-22).

יחס המינוף

כללי. יחס המינוף מוגדר כמידת ההון מחולק במדידת החשיפה. ההון לצורך המדידה הוא הון רובד 1. מדידת החשיפה היא סכום החשיפות המאזניות, החשיפות לנגזרים, החשיפות לעסקאות מימון ניירות ערך ופריטים חוץ מאזניים (לפרטים בדבר הגורמים שעשויים להשפיע על יחס המינוף, ראו ביאור 25 סעיף 2 לדוחות הכספיים ליום 31 בדצמבר 2019, עמ' 171, וביאור 9 סעיף 2 לדוחות הכספיים ביניים ליום 31 במרס 2020).

השוואה בין נכסים במאזן לבין מדידת החשיפה לצורך יחס המינוף (LR1)

31 בדצמבר	31 במרס		
	2019	2019	
במיליוני שקלים חדשים			
259,823	239,440	276,404	סך הנכסים בהתאם לדוחות הכספיים המאוחדים
-	-	-	ההתאמות בגין השקעות בישויות בתחום הבנקאות, הפיננסים, הביטוח או המסחר שאוחדו לצרכים חשבונאיים, אך אינם בתחולת האיחוד לצרכים פיקוחיים
-	-	-	ההתאמות בגין נכסי נאמנות שהוכרו במאזן בהתאם להוראות הדיווח לציבור, אך לא נכללו במדידת החשיפה של יחס המינוף
(1,253)	(464)	(2,800)	התאמות בגין מכשירים פיננסיים נגזרים
-	100	-	התאמות בגין עסקאות מימון ניירות ערך
24,265	23,353	23,981	התאמות בגין פריטים חוץ מאזניים (המרה של החשיפות החוץ מאזניות לסכומים שווי ערך אשראי)
1,786	1,737	1,840	התאמות אחרות
284,621	264,166	299,425	חשיפה לצורך יחס המינוף

גילוי על יחס המינוף (LR2)

31 בדצמבר	31 במרס	
2019	2019	2020
במיליוני שקלים חדשים		
חשיפות מאזניות		
253,235	232,176	268,353
(164)	(160)	(164)
253,071	232,016	268,189
נכסים במאזן (למעט נגזרים ועסקאות מימון ניירות ערך, אך לרבות בטחונות והפרשה קבוצתית) סכומים בגין נכסים שנוכו בקביעת הון רובד 1		
סך חשיפות מאזניות (למעט בגין נגזרים ועסקאות מימון ניירות ערך)		
חשיפות בגין נגזרים		
1,458	1,186	2,875
1,845	1,766	2,093
-	-	-
-	-	-
-	-	-
-	-	-
-	-	-
-	-	-
3,303	2,952	4,968
עלות השחלוף הקשורה לכל העסקאות בגין נגזרים סכומי תוספות בגין חשיפה פוטנציאלית עתידית הקשורה לכל העסקאות בגין נגזרים גילום ביטחונות שניתנו בגין נגזרים, שנוכו מהנכסים המאזניים בהתאם להוראות הדיווח לציבור ניכויים של נכסי חייבים בגין בטחון משתנה במזומן שניתן בעסקאות בנגזרים רגל צד נגדי מרכזי פטורה של חשיפות מסחריות שסולקו על ידי הלקוח סכום נקוב אפקטיבי מתואם של נגזרי אשראי שנכתבו קיזוזים נקובים אפקטיביים מתואמים וניכויי תוספות בגין נגזרי אשראי שנכתבו		
סך חשיפות בגין נגזרים		
חשיפות בגין עסקאות מימון ניירות ערך		
3,982	5,745	2,288
-	-	-
-	100	-
-	-	-
3,982	5,845	2,288
נכסים ברוטו בגין עסקאות מימון ניירות ערך (ללא קיזוזים), לאחר התאמות בגין עסקאות שמוטפלות כמכירה חשבונאית סכומים שקוזזו של מזומנים לשלם ושל מזומנים לקבל מנכסים ברוטו בגין עסקאות מימון ניירות ערך חשיפת סיכון אשראי של צד נגדי בגין נכסי מימון ניירות ערך חשיפות בגין עסקאות כסוכן		
סך חשיפות בגין עסקאות מימון ניירות ערך		
חשיפות חוץ מאזניות אחרות		
95,920	90,033	96,600
(71,655)	(66,680)	(72,619)
24,265	23,353	23,981
חשיפה חוץ מאזניות אחרות חשיפה חוץ מאזנית בערך נקוב ברוטו התאמות בגין המרה לסכומים שווי ערך אשראי		
פריטים חוץ מאזניים		
הון וסך החשיפות		
19,543 ⁱⁱ	18,500 ⁱⁱ	19,574 ⁱⁱ
284,621	264,166	299,425
יחס מינוף		
6.9	7.0	6.5

הערה:
(i) הון רובד 1 וסך החשיפות מוצגים לאחר ההקלה שנתן הפיקוח בגין תוכניות התייעלות.

סיכון אשראי

כללי. סיכון אשראי הינו סיכון לפגיעה מהותית בשווי הקבוצה וביכולתה להשיג את יעדיה כתוצאה מהרעה ביכולת של לווה או צד נגדי לעמוד בהתחייבויותיו כלפי הבנק, בחלקן או במלואן. למידע כללי על איכות סיכון האשראי (CRA), ראו במסמך "גילוי לפי נדבך 3 של באזל ומידע נוסף על סיכונים", אשר פורסם כחלק מדוח שנתי 2019, ואשר עומד לעיון באתר הבנק, באתר מג"א של רשות ניירות ערך ובאתר מאי"ה של הבורסה לניירות ערך בתל אביב בע"מ (עמ' 24-30) ובדוח רבעון ראשון 2020 (עמ' 40-41).

התפרצות נגיף הקורונה

ברבעון הראשון של שנת 2020 התפרץ נגיף חדש, מסוג "קורונה", שהתפשט במהירות למרבית המדינות בעולם תוך גרימת תחלואה נרחבת ושיעור תמותה משמעותי. בחודש מרס 2020 הכריז ארגון הבריאות העולמי על נגיף הקורונה כ"מגיפה עולמית". בעקבות התפרצות הנגיף, ממשלות בכל רחבי העולם, ובכללם בישראל, נקטו בצעדי התגוננות, אשר כללו הגבלת המעבר בין מדינות, אמצעי בידוד כדי הטלת סגר, הגבלות על סוגים שונים של פעילויות ועסקים וכיוצ"ב. הצעדים האמורים הביאו לפגיעה משמעותית בפעילות העסקית, לעליה בשיעורי האבטלה, לפגיעה ביכולת השרידות הכלכלית של עסקים ולפגיעה בהכנסות ובצריכה של משקי הבית.

להערכת הבנק, משבר הקורונה עשוי להמשיך להשפיע על מצבם של לווים ועל יכולת החזר שלהם, אם כי בשלב זה קיימת אי ודאות משמעותית בדבר עוצמת המשבר ומשך הזמן בו הוא צפוי להשפיע. על רקע האמור החליט הבנק להגדיל ברבעון הנוכחי את ההפרשה הקבוצתית, בכדי לשקף את הגידול בהפסדי האשראי המוערכים לתקופה בגין לווים שנפגעו מהמשבר אולם טרם זוהו. לפרטים נוספים, ראו "התפתחויות עיקריות ברבעון הראשון של שנת 2020" (עמ' 11-14). לפרטים בדבר "חובות ששוננו תנאיהם במסגרת התמודדות עם נגיף הקורונה", ראו בדוח רבעון ראשון 2020 (עמ' 39).

סיכון אשראי לפי ענפי משק

להלן יובאו נתונים בדבר סיכון אשראי לפי ענפי משק. יצוין כי הגידול בהיקף האשראי הלא בעייתי שאינו בדירוג ביצוע, נובע בעיקר ממתן ביטוי לעליה בסיכון האשראי לנוכח הערכת השפעת משבר הקורונה על הפעילות הכלכלית במשק.

סיכון האשראי הכולל לפי ענפי משק על בסיס מאוחד

31 במרס 2020										
חובות ⁽²⁾ וסיכון אשראי חוץ מאזני (למעט נגזרים) ⁽³⁾							סיכון אשראי כולל ⁽¹⁾			
הפסדי אשראי ⁽⁴⁾										
ההוצאה	מחיקות	יתרת	מזה:				דירוג ביצוע			
התקופתית חשבונאיות הפרשה בגין הפסדי נטו	לתקופה	אשראי	סך-הכל	חובות ⁽²⁾	בעייתי ⁽⁵⁾	פגום	אשראי ⁽¹⁾	בעייתי ⁽⁵⁾	סך-הכל ⁽⁶⁾	
במיליוני שקלים חדשים										
פעילות לווים בישראל										
18	1	2	7	15	975	1,246	15	1,213	1,279	חקלאות
25	1	17	308	316	1,073	1,360	349	1,001	1,394	כרייה וחציבה
279	2	46	167	590	8,700	14,254	592	13,347	14,486	תעשייה
307	6	47	200	543	15,158	31,622 ⁽⁶⁾	543	30,848	31,658 ⁽⁶⁾	בינוי ונדל"ן - בינוי
110	(7)	17	137	213	10,859	12,137	213	11,455	12,284	בינוי ונדל"ן - פעילות בנדל"ן
19	2	10	2	35	2,480	3,228	35	3,471	3,524	אספקת חשמל ומים
496	19	118	208	546	18,734	21,913	546	20,443	22,060	מסחר
29	1	13	108	136	1,666	1,932	136	1,603	1,946	בתי מלון, שרותי הארחה ואוכל
145	8	31	144	395	4,907	6,007	397	5,396	6,173	תחבורה ואחסנה
106	1	7	61	72	1,909	2,364	72	2,294	2,444	מידע ותקשורת
93	1	3	423	480	8,027	10,468	484	13,795	14,390	שירותים פיננסיים
138	11	49	85	135	5,455	7,664	135	6,847	7,688	שירותים עסקיים אחרים
42	1	13	12	83	7,916	9,014	83	8,868	9,053	שירותים ציבוריים וקהילתיים
1,807	47	373	1,862	3,559	87,859	123,209	3,600	120,581	128,379	סך-הכל מסחרי
234	-	29	5	385	38,144	41,846	386	38,781	41,846	אנשים פרטיים - הלוואות לדיור
827	63	182	192	589	31,470	67,654	588	63,753	67,660	אנשים פרטיים - אחר
2,868	110	584	2,059	4,533	157,473	232,709	4,574	223,115	237,885	סך-הכל ציבור
-	-	-	-	-	656	777	-	1,690	2,130	בנקים בישראל
-	-	-	-	-	2,853	3,103	-	31,781	31,781	ממשלת ישראל
2,868	110	584	2,059	4,533	160,982	236,589	4,574	256,586	271,796	סך-הכל פעילות בישראל

הערות לטבלה ראו בעמוד הבא.

סיכון האשראי הכולל לפי ענפי משק על בסיס מאוחד (המשך)

31 במרס 2020										
חובות ⁽²⁾ וסיכון אשראי חוץ מאזני (למעט נגזרים) ⁽³⁾						סיכון אשראי כולל ⁽¹⁾				
הפסדי אשראי ⁽⁴⁾										
ההוצאה	מחיקות	יתרת	מזה:			סך-הכל	דירוג	סך-		
התקופתית	בגין הפסדי	הפרשה	חובות ⁽²⁾	בעייתית ⁽⁵⁾	פגום	סך-הכל	אשראי ⁽¹⁾	הכל ⁽⁶⁾		
להפסדי	נטו	אשראי	חובות ⁽²⁾	בעייתית ⁽⁵⁾	פגום	סך-הכל	אשראי ⁽¹⁾	הכל ⁽⁶⁾		
אשראי	לתקופה	אשראי	חובות ⁽²⁾	בעייתית ⁽⁵⁾	פגום	סך-הכל	אשראי ⁽¹⁾	הכל ⁽⁶⁾		
במיליוני שקלים חדשים										
פעילות לווים בחו"ל										
3	-	-	-	-	205	300	-	129	300	חקלאות
-	-	-	-	-	-	-	-	327	327	כרייה וחציבה
61	(2)	(3)	-	319	3,764	5,951	319	6,287	6,761	תעשייה
1	-	-	-	-	118	163	-	235	236	בינוי ונדל"ן - בינוי
189	15	44	224	695	10,041	10,961	701	10,124	11,504	בינוי ונדל"ן - פעילות בנדל"ן
1	-	-	-	-	195	335	-	645	645	אספקת חשמל ומים
55	15	(4)	70	309	4,666	7,239	309	6,342	7,463	מסחר
15	-	4	40	40	1,501	1,539	40	1,310	1,569	בתי מלון, שרותי הארחה ואוכל
8	-	3	1	1	756	782	6	953	960	תחבורה ואחסנה
1	-	-	5	5	115	154	5	234	263	מידע ותקשורת
13	-	5	-	-	1,531	2,629	-	11,095	11,131	שירותים פיננסיים
-	-	-	-	-	-	-	-	7,249	7,249	מזה: סוכנויות פדרליות בארה"ב ⁽⁷⁾
15	-	8	-	114	626	816	114	733	849	שירותים עסקיים אחרים
30	-	11	-	28	3,615	3,841	28	4,127	4,602	שירותים ציבוריים וקהילתיים ⁽⁸⁾
392	28	68	340	1,511	27,133	34,710	1,522	42,541	46,610	סך-הכל מסחרי
3	-	1	-	6	247	248	6	233	248	אנשים פרטיים - הלוואות לדיור
12	-	3	-	13	1,362	1,982	13	1,964	1,982	אנשים פרטיים - אחר
407	28	72	340	1,530	28,742	36,940	1,541	44,738	48,840	סך-הכל ציבור
1	-	-	-	-	2,150	2,178	36	4,181	4,217	בנקים בחו"ל
-	-	-	-	-	1,553	1,553	-	3,113	3,113	ממשלות חו"ל
408	28	72	340	1,530	32,445	40,671	1,577	52,032	56,170	סך-הכל פעילות בחו"ל
3,276	138	656	2,399	6,063	193,427	277,260	6,151	308,618	327,966	סך-הכל

הערות:

- (1) סיכון אשראי מאזני וסיכון אשראי חוץ מאזני, לרבות בגין מכשירים נגזרים. כולל: חובות⁽²⁾, אג"ח, ניירות ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר, נכסים בגין מכשירים נגזרים, סיכון אשראי במכשירים פיננסיים חוץ מאזניים כפי שחושב לצורך מגבלות חבות של לווה וערבויות והתחייבויות על חשבון לקוחות בסך של 193,427 מיליון ש"ח, 41,512 מיליון ש"ח, 488 מיליון ש"ח, 7,757 מיליון ש"ח ו-84,782 מיליון ש"ח, בהתאמה.
- (2) אשראי לציבור, אשראי לממשלות, פקדונות בבנקים וחובות אחרים, למעט אג"ח, ניירות ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר ונכסים בגין פעילות בשוק המעו"ף.
- (3) סיכון אשראי במכשירים פיננסיים חוץ מאזניים כפי שחושב לצורך מגבלות חבות של לווה, למעט בגין מכשירים נגזרים.
- (4) כולל בגין מכשירי אשראי חוץ מאזניים (מוצגים במאזן בסעיף התחייבויות אחרות).
- (5) סיכון אשראי מאזני וחץ מאזני פגום, נחות או בהשגחה מיוחדת, לרבות בגין הלוואות לדיור שבגינן קיימת הפרשה לפי עומק הפיגור הנמצאות בפיגור של 90 ימים או יותר.
- (6) כולל קבוצות רכישה בסך של 152 מיליון ש"ח.
- (7) כולל ניירות ערך מגובי משכנתאות בסך של 6,549 מיליון ש"ח שהונפקו ע"י GNMA ובסך של 700 מיליון ש"ח שהונפקו ע"י FNMA ו-FHLMC.
- (8) כולל בעיקר איגרות חוב מוניציפליות ואיגרות חוב של מדינות בארה"ב.
- (9) כולל מסגרות אשראי בערבות בנקים שאינם מהקבוצה בסך של 7,206 מיליון ש"ח.
- (10) סיכון אשראי אשר דירוג האשראי שלו במועד הדוח תואם את דירוג האשראי לביצוע אשראי חדש בהתאם למדיניות הבנק.
- (11) יתרת החובות המסחריים כוללת הלוואות לדיור בסך של 203 מיליון ש"ח, המשולבות במערך העסקאות והבטחונות של עסקי לווים מסחריים או שהועמדו לקבוצות רכישה, שהפרוייקטים שהן בנות מצויים בהליכי בניה.

סיכון האשראי הכולל לפי ענפי משק על בסיס מאוחד (המשך)

31 במרס 2019										
חובות ⁽²⁾ וסיכון אשראי חוץ מאזני (למעט נגזרים) ⁽³⁾						סיכון אשראי כולל ⁽¹⁾				
הפסדי אשראי ⁽⁴⁾										
ההוצאה מחיקות יתרת התקופתית חשבונאיות הפרשה בגין הפסדי נטו לתקופה אשראי	מחיקות יתרת	ההוצאה מחיקות יתרת	התקופתית חשבונאיות הפרשה בגין הפסדי נטו לתקופה אשראי	מזה:	מזה:	סך-הכל	סך-הכל	דירוג ביצוע אשראי ⁽¹⁰⁾ בעייתי ⁽⁵⁾	סך-הכל ⁽⁹⁾	
אשראי	אשראי	אשראי	אשראי	פגום	סך-הכל	סך-הכל	סך-הכל	אשראי ⁽¹⁰⁾ בעייתי ⁽⁵⁾	סך-הכל ⁽⁹⁾	
במיליוני שקלים חדשים										
פעילות לווים בישראל										
15	-	-	5	11	937	1,203	11	1,153	1,220	חקלאות
4	-	-	-	9	692	1,453	9	1,469	1,479	כרייה וחציבה
230	6	(3)	122	421	9,115	14,449	421	13,760	14,541	תעשייה
230	7	46	148	328	13,851	29,071 ⁽⁶⁾	328	28,364	29,091 ⁽⁶⁾	בינוי ונדל"ן - בינוי
86	(3)	(15)	259	291	9,990	11,182	291	10,755	11,280	בינוי ונדל"ן - פעילות בנדל"ן
8	-	(1)	2	13	1,588	2,713	13	3,084	3,117	אספקת חשמל ומים
351	14	29	242	368	18,106	21,085	368	20,408	21,254	מסחר
17	-	1	85	141	1,631	1,929	141	1,713	1,946	בתי מלון, שרותי הארחה ואוכל
69	3	6	46	68	5,112	6,617	70	6,456	6,659	תחבורה ואחסנה
115	-	(21)	63	67	1,903	2,329	67	2,224	2,354	מידע ותקשורת
102	-	4	300	302	10,895	13,162	302	14,698	15,161	שירותים פיננסיים
77	9	11	39	82	5,162	7,207	82	6,585	7,226	שירותים עסקיים אחרים
15	1	2	9	18	2,975	4,145	18	3,998	4,152	שירותים ציבוריים וקהילתיים
1,319	37	59	1,320	2,119	81,957	116,545	2,121	114,667	119,480	סך-הכל מסחרי
191	-	7	-	344	33,583	36,545	344	33,678	36,545	אנשים פרטיים - הלוואות לדיור
663	59	74	177	559	29,950	62,799	559	60,052	62,827	אנשים פרטיים - אחר
2,173	96	140	1,497	3,022	145,490	215,889	3,024	208,397	218,852	סך-הכל ציבור
-	-	-	-	-	238	483	-	554	1,002	בנקים בישראל
-	-	-	-	-	2,023	2,698	-	25,794	25,796	ממשלת ישראל
2,173	96	140	1,497	3,022	147,751	219,070	3,024	234,745	245,650	סך-הכל פעילות בישראל

הערות לטבלה ראו בעמוד הבא.

סיכון האשראי הכולל לפי ענפי משק על בסיס מאוחד (המשך)

31 במרס 2019										
חובות ⁽²⁾ וסיכון אשראי חוץ מאזני (למעט נגזרים) ⁽³⁾						סיכון אשראי כולל ⁽¹⁾				
הפסדי אשראי ⁽⁴⁾										
ההוצאה	מחיקות	יתרת	מזה:			סך-הכל	דירוג	סך-		
התקופתית	בגין הפסדי	הפרשה	חובות ⁽²⁾	בעייתית ⁽⁵⁾	פגום	הכל	אשראי ⁽¹⁾	הכל ⁽⁵⁾		
להפסדי	נטו	אשראי	חובות ⁽²⁾	בעייתית ⁽⁵⁾	פגום	הכל	אשראי ⁽¹⁾	הכל ⁽⁵⁾		
אשראי	לתקופה	אשראי	חובות ⁽²⁾	בעייתית ⁽⁵⁾	פגום	הכל	אשראי ⁽¹⁾	הכל ⁽⁵⁾		
במיליוני שקלים חדשים										
פעילות לווים בחו"ל										
2	-	-	-	-	188	296	-	296	296	חקלאות
-	-	-	-	-	-	-	-	227	227	כרייה וחציבה
47	(1)	5	9	201 ⁽¹²⁾	3,410	5,228	201 ⁽¹²⁾	4,951	5,468	תעשייה
1	-	(5)	-	-	126	144	-	242	242	בינוי ונדל"ן - בינוי
126	(1)	(9)	137	318	9,208	10,296	318	9,718	10,413	בינוי ונדל"ן - פעילות בנדל"ן
1	-	(2)	-	4	22	23	4	159	163	אספקת חשמל ומים
61	-	9	-	413 ⁽¹²⁾	4,709	6,734	413 ⁽¹²⁾	5,995	6,782	מסחר
17	-	3	-	52	1,416	1,446	52	1,265	1,473	בתי מלון, שרותי הארחה ואוכל
10	-	2	2	2	897	915	10	979	988	תחבורה ואחסנה
1	-	(2)	5	5	95	135	5	405	411	מידע ותקשורת
15	-	(1)	-	-	1,532	2,359	-	9,487	9,573	שירותים פיננסיים
-	-	-	-	-	-	-	-	6,438	6,438	מזה: סוכנויות פדרליות בארה"ב ⁽⁷⁾
9	-	1	-	49	700	1,099	49	1,052	1,102	שירותים עסקיים אחרים
16	-	2	24	29	3,598	3,928	29	4,779	5,307	שירותים ציבוריים וקהילתיים ⁽⁸⁾
306	(2)	3	177	1,074	25,901	32,603	1,081	39,555	42,445	סך-הכל מסחרי
3	-	-	-	7	218	218	7	198	218	אנשים פרטיים - הלוואות לדיור
7	-	(2)	-	-	995	2,032	-	2,006	2,040	אנשים פרטיים - אחר
316	(2)	1	177	1,081	27,114	34,853	1,088	41,759	44,703	סך-הכל ציבור
1	-	-	-	-	2,998	3,040	71	4,998	5,069	בנקים בחו"ל
-	-	-	-	-	1,200	1,200	-	2,541	2,541	ממשלות חו"ל
317	(2)	1	177	1,081	31,312	39,093	1,159	49,298	52,313	סך-הכל פעילות בחו"ל
2,490	94	141	1,674	4,103	179,063	258,163	4,183	284,043	297,963	סך-הכל

הערות:

- (1) סיכון אשראי מאזני וסיכון אשראי חוץ מאזני, לרבות בגין מכשירים נגזרים. כולל: חובות⁽²⁾, אג"ח, ניירות ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר, נכסים בגין מכשירים נגזרים, סיכון אשראי במכשירים פיננסיים חוץ מאזניים כפי שחושב לצורך מגבלות חבות של לווה וערבויות והתחייבויות על חשבון לקוחות בסך של 179,063 מיליון ש"ח, 34,623 מיליון ש"ח, 823 מיליון ש"ח, 3,404 מיליון ש"ח ו-80,050 מיליון ש"ח, בהתאמה.
- (2) אשראי לציבור, אשראי לממשלות, פקדונות בבנקים וחובות אחרים, למעט אג"ח, ניירות ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר ונכסים בגין פעילות בשוק המעו"ף.
- (3) סיכון אשראי במכשירים פיננסיים חוץ מאזניים כפי שחושב לצורך מגבלות חבות של לווה, למעט בגין מכשירים נגזרים.
- (4) כולל בגין מכשירי אשראי חוץ מאזניים (מוצגים במאזן בסעיף התחייבויות אחרות).
- (5) סיכון אשראי מאזני וחץ מאזני פגום, נחות או בהשגחה מיוחדת, לרבות בגין הלוואות לדיור שבגינן קיימת הפרשה לפי עומק הפיגור הנמצאות בפיגור של 90 ימים או יותר.
- (6) כולל קבוצות רכישה בסך של 102 מיליון ש"ח.
- (7) כולל ניירות ערך מגובי משכנתאות בסך של 5,465 מיליון ש"ח שהונפקו ע"י GNMA ובסך של 973 מיליון ש"ח שהונפקו ע"י FHLMC ו-FNMA.
- (8) כולל בעיקר איגרות חוב מוניציפליות ואיגרות חוב של מדינות בארה"ב.
- (9) כולל מסגרות אשראי בערבות בנקים שאינם מהקבוצה בסך של 5,673 מיליון ש"ח.
- (10) סיכון אשראי אשר דירוג האשראי שלו במועד הדוח תואם את דירוג האשראי לביצוע אשראי חדש בהתאם למדיניות הבנק.
- (11) יתרת החובות המסחריים כוללת הלוואות לדיור בסך של 226 מיליון ש"ח, המשולבות במערך העסקאות והבטחונות של עסקי לווים מסחריים או שהועמדו לקבוצות רכישה, שהפרייקטים שהן בונות מצויים בהליכי בנייה.
- (12) סוג מחדש בעקבות טיוב נתונים בחברה בת.

סיכון האשראי הכולל לפי ענפי משק על בסיס מאוחד (המשך)

31 בדצמבר 2019										
חובות ⁽²⁾ וסיכון אשראי חוץ מאזני (למעט נגזרים) ⁽³⁾						סיכון אשראי כולל ⁽¹⁾				
הפסדי אשראי ⁽⁴⁾										
ההוצאה						דירוג				
השנתית מחיקות יתרת						סך-הכל				
בגין חשבונאיות הפרשה						ביצוע				
הפסדי נטו						אשראי ⁽⁵⁾ בעייתית ⁽⁵⁾				
אשראי לתקופה						סך-הכל ⁽⁶⁾				
במיליוני שקלים חדשים										
פעילות לווים בישראל										
17	3	5	6	13	978	1,251	13	1,236	1,262	חקלאות
8	-	5	22	30	1,063	1,342	30	1,323	1,353	כרייה וחציבה
242	23	24	179	564	8,437	13,538	564	12,961	13,646	תעשייה
265	8	82	207	323	14,539	31,134 ⁽⁶⁾	323	30,661	31,156 ⁽⁶⁾	בינוי ונדל"ן - בינוי
85	(22)	(37)	192	248	10,709	12,143	248	11,907	12,254	בינוי ונדל"ן - פעילות בנדל"ן
11	1	-	3	16	2,334	2,961	16	3,391	3,411	אספקת חשמל ומים
393	69	125	205	482	18,215	21,376	482	20,972	21,600	מסחר
16	3	3	108	132	1,594	1,854	132	1,691	1,868	בתי מלון, שרותי הארחה ואוכל
119	22	70	59	271	5,286	6,741	275	6,585	6,823	תחבורה ואחסנה
100	3	(33)	60	64	1,826	2,264	64	2,215	2,322	מידע ותקשורת
92	1	(4)	300	359	8,600	11,114	359	13,645	14,020	שירותים פיננסיים
100	40	65	46	126	5,414	7,513	126	7,242	7,553	שירותים עסקיים אחרים
29	6	11	9	50	7,794	8,991	50	8,910	9,011	שירותים ציבוריים וקהילתיים
1,477	157	316	1,396	2,678	86,789	122,222	2,682	122,739	126,279	סך-הכל מסחרי
205	7	28	-	372	36,923	40,964	372	37,809	40,964	אנשים פרטיים - הלוואות לדיור
709	252	312	189	565	32,559	67,327	565	65,196	67,335	אנשים פרטיים - אחר
2,391	416	656	1,585	3,615	156,271	230,513	3,619	225,744	234,578	סך-הכל ציבור
-	-	-	-	-	743	862	-	1,657	1,657	בנקים בישראל
-	-	-	-	-	2,063	2,351	-	26,149	26,149	ממשלת ישראל
2,391	416	656	1,585	3,615	159,077	233,726	3,619	253,550	262,384	סך-הכל פעילות בישראל

הערות לטבלה ראו בעמוד הבא.

סיכון האשראי הכולל לפי ענפי משק על בסיס מאוחד (המשך)

31 בדצמבר 2019									
חובות ⁽²⁾ וסיכון אשראי חוץ מאזני (למעט נגזרים) ⁽³⁾					סיכון אשראי כולל ⁽¹⁾				
הפסדי אשראי ⁽⁴⁾									
ההוצאה									
השנתית מחיקות יתרת	בגין חשבונאיות הפרשה	הפסדי נטו	אשראי לתקופה	אשראי	מזה:	סך-הכל	דירוג ביצוע	סך-הכל ⁽⁵⁾	סך-הכל ⁽⁶⁾
הפסדי אשראי	אשראי	אשראי	אשראי	אשראי	סך-הכל	אשראי ⁽¹⁾ בעייתית ⁽⁵⁾	אשראי ⁽¹⁾ בעייתית ⁽⁵⁾	אשראי ⁽¹⁾ בעייתית ⁽⁵⁾	אשראי ⁽¹⁾ בעייתית ⁽⁵⁾
במיליוני שקלים חדשים									
פעילות לווים בחו"ל									
2	-	-	-	-	191	282	-	282	282
-	-	-	-	-	-	-	-	254	254
61	(1)	20	-	292	3,519	5,883	292	5,884	6,336
1	(3)	(9)	-	-	105	151	-	225	226
157	(26)	1	245	457	9,119	10,543	457	9,792	10,719
-	13	10	-	-	112	149	-	340	340
71	2	24	9	566	4,698	7,406	566	6,265	7,456
11	-	(3)	38	38	1,515	1,570	38	1,401	1,586
8	-	(1)	1	2	690	725	8	928	936
1	-	(1)	5	5	98	140	5	303	321
8	(1)	(9)	-	-	1,322	2,588	-	10,166	10,204
-	-	-	-	-	-	-	-	6,367	6,367
7	(3)	(3)	-	40	561	808	40	770	810
19	-	6	23	46	3,332	3,673	46	4,297	4,777
346	(19)	35	321	1,446	25,262	33,918	1,452	40,907	44,247
2	-	(1)	-	6	236	239	6	219	239
8	(1)	-	-	1	1,222	2,048	1	2,048	2,050
356	(20)	34	321	1,453	26,720	36,205	1,459	43,174	46,536
1	-	-	-	-	1,965	1,989	37	3,494	3,531
-	-	-	-	-	1,452	1,452	-	3,755	3,755
357	(20)	34	321	1,453	30,137	39,646	1,496	50,423	53,822
2,748	396	690	1,906	5,068	189,214	273,372	5,115	303,973	316,206

הערות:

- סיכון אשראי מאזני וסיכון אשראי חוץ מאזני, לרבות בגין מכשירים נגזרים. כולל: חובות⁽²⁾, אג"ח, ניירות ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר, נכסים בגין מכשירים נגזרים, סיכון אשראי במכשירים פיננסיים חוץ מאזניים כפי שחושב לצורך מגבלות חבות של לווה וערבויות והתחייבויות על חשבון לקוחות בסך של 189,214 מיליון ש"ח, 36,765 מיליון ש"ח, 531 מיליון ש"ח, 4,545 מיליון ש"ח ו-85,151 מיליון ש"ח, בהתאמה.
- אשראי לציבור, אשראי לממשלות, פקדונות בבנקים וחובות אחרים, למעט אג"ח, ניירות ערך שנשאלו או נרכשו במסגרת הסכמי מכר חוזר ונכסים בגין פעילות בשוק המעו"ף.
- סיכון אשראי במכשירים פיננסיים חוץ מאזניים כפי שחושב לצורך מגבלות חבות של לווה, למעט בגין מכשירים נגזרים.
- כולל בגין מכשירי אשראי חוץ מאזניים (מוצגים במאזן בסעיף התחייבויות אחרות).
- סיכון אשראי מאזני וחוץ מאזני פגום, נחות או בהשגחה מיוחדת, לרבות בגין הלוואות לדיור שבגינן קיימת הפרשה של לווה, לרבות בגין הלוואות לדיור שבגינן לא קיימת הפרשה לפי עומק הפיגור הנמצאות בפיגור של 90 ימים או יותר.
- כולל קבוצות רכישה בסך של 91 מיליון ש"ח.
- כולל ניירות ערך מגובי משכנתאות בסך של 5,656 מיליון ש"ח שהונפקו ע"י GNMA ובסך של 701 מיליון ש"ח שהונפקו ע"י FNMA ו-FHLMC.
- כולל בעיקר איגרות חוב מוניציפליות ואיגרות חוב של מדינות בארה"ב.
- כולל מסגרות אשראי בערבות בנקים שאינם מהקבוצה בסך של 6,845 מיליון ש"ח.
- סיכון אשראי אשר דירוג האשראי שלו במועד הדוח תואם את דירוג האשראי לביצוע אשראי חדש בהתאם למדיניות הבנק.
- יתרת החובות המסחריים כוללת הלוואות לדיור בסך של 233 מיליון ש"ח, המשולבות במערך העסקאות והבטחונות של עסקי לווים מסחריים או שהועמדו לקבוצות רכישה, שהפרייקטים שהן בנות מצויים בהליכי בניה.

חשיפת אשראי למוסדות פיננסיים זרים

בשל משבר הקורונה הבנק מקיים מעקב אחר היקף החשיפות ומרכז את חשיפות האשראי בבנקים בדירוג גבוה. כ-92% מהחשיפה ליום 31 במרס 2020 הינה למוסדות פיננסיים בדרוג "A- ומעלה, לעומת כ-87% ליום 31 בדצמבר 2019. לפרטים נוספים, ראו בדוח רבעון ראשון 2020 (עמ' 45).

טיטות והוראות שפורסמו ברבעון הראשון של שנת 2020

טיטות הוראת ניהול בנקאי תקין בנושא ניהול אשראי קמעונאי. הטיטה פורסמה ביום 18 בפברואר 2020, ובמסגרתה פורטו דרישות הסף של הפיקוח על הבנקים מהתאגידים הבנקאיים בפעילות מול לקוחות קמעונאיים. הטיטה קובעת כי הדירקטוריון יתווה את אסטרטגיית ניהול ושיווק האשראי הקמעונאי ומסגרת ניהול הסיכון, בדגש על סיכון התנהגותי ושיווק אשראי באופן אחראי. ההוראה מתייחסת לעניינים שיש לכלול במסמך מדיניות האשראי ובנהלים (אוכלוסית היעד לייזום אשראי, סוגי ההלוואות הקמעונאיות, קווים מנחים למתן אשראי ולתמחור הוגן, מדדים כמותיים ודרישות מינימום להערכת יכולת הפרעון של הלווה ועוד), וכוללת הוראות לעניין שיווק אשראי יזום.

איכות האשראי של חשיפות אשראי (CR1)

איכות האשראי של חשיפות אשראי

	יתרות ברוטו			סך הכל
	הפרשות להפסדי אשראי או ירידות ערך	אחרים	פגומים או בפיגור של 90 ימים או יותר	
במיליוני שקלים חדשים				
ליום 31 במרס 2020				
חובות, למעט איגרות חוב	187,768	3,016	188,006	2,778
איגרות חוב	37,810	-	37,767	43
חשיפות חוץ מאזניות	93,896	247	94,046	97
סך הכל	319,474	3,263	319,819	2,918
ליום 31 במרס 2019				
חובות, למעט איגרות חוב	171,707	2,273	171,913	2,067
איגרות חוב	32,484	-	32,403	81
חשיפות חוץ מאזניות	87,083	181	87,220	44
סך הכל	291,274	2,454	291,536	2,192
ליום 31 בדצמבר 2019				
חובות, למעט איגרות חוב	183,026	2,503	183,237	2,292
איגרות חוב	33,328	-	33,281	47
חשיפות חוץ מאזניות	93,479	223	93,610	92
סך הכל	309,833	2,726	310,128	2,431

לפרטים בדבר שינויים במלאי החובות הפגומים (CR2) ולגילוי נוסף בנוגע לאיכות האשראי של חשיפות אשראי (CRB), ראו במסמך "גילוי לפי נדבך 3 של באזל ומידע נוסף על סיכונים", אשר פורסם כחלק מדוח שנתי 2019, ואשר עומד לעיון באתר הבנק, באתר מגנ"א של רשות ניירות ערך ובאתר מאי"ה של הבורסה לניירות ערך בתל אביב בע"מ (עמ' 30-32).

דרישות גילוי איכותיות בנוגע לשיטות להפחתת סיכון אשראי (CRC)

לפרטים בדבר הפחתת סיכון אשראי ובדבר הפחתת הסיכון בגין ריכוזיות, ראו במסמך "גילוי לפי נדבך 3 של באזל ומידע נוסף על סיכונים", אשר פורסם כחלק מדוח שנתי 2019, ואשר עומד לעיון באתר הבנק, באתר מגנ"א של רשות ניירות ערך ובאתר מאי"ה של הבורסה לניירות ערך בתל אביב בע"מ (עמ' 39-40).

שיטות להפחתת סיכון אשראי – סקירה (CR3)

שיטות להפחתת סיכון אשראי – גילוי כמותי

מובטחים							לא מובטחים		
מזה: על ידי נגזרי אשראי		מזה: על ידי ערבויות פיננסיות		מזה: על ידי ביטחון			סך הכל יתרה מאזנית	סך הכל יתרה מאזנית	
מזה: סכום מובטח	מזה: סכום יתרה מאזנית	מזה: סכום מובטח	מזה: סכום יתרה מאזנית	מזה: סכום מובטח	מזה: סכום יתרה מאזנית	מזה: סכום מובטח	מזה: סכום יתרה מאזנית		
במיליוני שקלים חדשים									
ליום 31 במרס 2020									
-	-	6,403	6,403	6,893	20,897	13,296	27,300	160,468	חובות, למעט איגרות חוב
-	-	-	-	-	-	-	-	37,810	איגרות חוב
-	-	6,403	6,403	6,893	20,897	13,296	27,300	198,278	סך הכל
-	-	-	-	61	342	61	342	1,407	מזה: פגום או בפיגור של 90 ימים או יותר
ליום 31 במרס 2019									
-	-	4,931	4,931	7,338	23,959	12,269	28,890	142,817	חובות, למעט איגרות חוב
-	-	-	-	-	-	-	-	32,484	איגרות חוב
-	-	4,931	4,931	7,338	23,959	12,269	28,890	175,301	סך הכל
-	-	-	-	7	47	7	47	1,226	מזה: פגום או בפיגור של 90 ימים או יותר
ליום 31 בדצמבר 2019									
-	-	6,505	6,505	6,523	21,332	13,028	27,837	155,189	חובות, למעט איגרות חוב
-	-	-	-	-	-	-	-	33,328	איגרות חוב
-	-	6,505	6,505	6,523	21,332	13,028	27,837	188,517	סך הכל
-	-	-	-	14	107	14	107	1,221	מזה: פגום או בפיגור של 90 ימים או יותר

הגישה הסטנדרטית – חשיפות לפי סוגי נכסים ומשקולות סיכון (CR5)

חשיפות לפי סוגי נכסים ומשקולות סיכון

סך הכל סכום חשיפות אשראי (אחרי CCF ואחרי CRM)	150%	100%	75%	60%	50%	35%	20%	0%	
במיליוני שקלים חדשים									
ליום 31 במרס 2020									
60,901	-	461	-	-	-	-	115	60,325	ריבנוויות, הבנקים המרכזיים שלהן ורשות מוניטרית ארצית
10,812	-	32	-	-	1,533	-	7,857	1,390	ישויות סקטור ציבורי (PSE) שאינן ממשלה מרכזית
8,929	-	17	-	-	128	-	8,784	-	בנקים (לרבות בנקים רב צדדיים לפיתוח (MDB))
102,055	106	92,559	-	-	672	-	8,718	-	תאגידים
30,311	-	144	30,167	-	-	-	-	-	חשיפות קמעונאיות ליחידים
13,302	-	5	13,297	-	-	-	-	-	הלוואות לעסקים קטנים
38,255	-	515	9,070	5,139	11,745	11,786	-	-	בביטחון נכס למגורים
1,690	-	1,690	-	-	-	-	-	-	בביטחון נדל"ן מסחרי
1,721	827	894	-	-	-	-	-	-	הלוואות בפיגור
9,537	1,094	4,700	-	-	-	-	700	3,043	נכסים אחרים
1,072	768	304	-	-	-	-	-	-	מזה: בגין מניות
277,513	2,027	101,017	52,534	5,139	14,078	11,786	26,174	64,758	סך הכל
ליום 31 במרס 2019									
43,709	-	551	-	-	11	-	146	43,001	ריבנוויות, הבנקים המרכזיים שלהן ורשות מוניטרית ארצית
7,539	-	-	-	-	2	-	6,277	1,260	ישויות סקטור ציבורי (PSE) שאינן ממשלה מרכזית
9,916	-	25	-	-	88	-	9,803	-	בנקים (לרבות בנקים רב צדדיים לפיתוח (MDB))
93,340	136	84,993	-	-	889	-	7,322	-	תאגידים
29,985	-	387	29,598	-	-	-	-	-	חשיפות קמעונאיות ליחידים
13,852	-	67	13,785	-	-	-	-	-	הלוואות לעסקים קטנים
33,662	-	590	9,777	2,499	9,605	11,191	-	-	בביטחון נכס למגורים
1,572	-	1,572	-	-	-	-	-	-	בביטחון נדל"ן מסחרי
1,338	827	511	-	-	-	-	-	-	הלוואות בפיגור
7,926	1,047	3,876	-	-	-	-	182	2,821	נכסים אחרים
984	657	327	-	-	-	-	-	-	מזה: בגין מניות
242,839	2,010	92,572	53,160	2,499	10,595	11,191	23,730	47,082	סך הכל
ליום 31 בדצמבר 2019									
52,945	-	451	-	-	-	-	74	52,420	ריבנוויות, הבנקים המרכזיים שלהן ורשות מוניטרית ארצית
11,400	-	31	-	-	1,897	-	8,146	1,326	ישויות סקטור ציבורי (PSE) שאינן ממשלה מרכזית
9,074	-	22	-	-	98	-	8,954	-	בנקים (לרבות בנקים רב צדדיים לפיתוח (MDB))
97,882	129	89,111	-	-	634	-	8,008	-	תאגידים
31,456	-	137	31,319	-	-	-	-	-	חשיפות קמעונאיות ליחידים
13,755	-	11	13,744	-	-	-	-	-	הלוואות לעסקים קטנים
37,033	-	468	9,321	4,380	11,153	11,711	-	-	בביטחון נכס למגורים
1,627	-	1,627	-	-	-	-	-	-	בביטחון נדל"ן מסחרי
1,391	775	616	-	-	-	-	-	-	הלוואות בפיגור
7,285	1,000	3,601	-	-	-	-	157	2,527	נכסים אחרים
982	718	264	-	-	-	-	-	-	מזה: בגין מניות
263,848	1,904	96,075	54,384	4,380	13,782	11,711	25,339	56,273	סך הכל

סיכון אשראי של צד נגדי

לגילוי איכותי על סיכון אשראי של צד נגדי (CCRA), ראו במסמך "גילוי לפי נדבך 3 של באזל ומידע נוסף על סיכונים", אשר פורסם כחלק מדוח שנתי 2019, ואשר עומד לעיון כאמור (עמ' 43-44).

טיטות והוראות שפורסמו ברבעון הראשון של שנת 2020

לאור התפרצות משבר קורונה במהלך הרבעון הראשון של שנת 2020 פרסם הפיקוח על הבנקים מספר עדכונים והקלות בהוראות בתחומים שונים ובכלל זה עדכון ליישום הוראה חדשה להקצאת הון בגין סיכון אשראי צד נגדי (SACCR) המאפשר להפסיק באופן זמני את ההיערכות ליישום ההוראה, כאשר בחודש דצמבר 2020 יבחן האם נדרשת דחיה בל"ז ליישום הסופי.

ניתוח חשיפה לסיכון אשראי של צד נגדי (CCR) לפי גישה פיקוחית (CCR₁)

RWA	EAD לאחר CRM	חשיפה פוטנציאלית עתידית		עלות שיחלוף	
		עלות שיחלוף	עלות שיחלוף		
במיליוני שקלים חדשים					
ליום 31 במרס 2020					
2,487	4,000	1,748	2,819		שיטת החשיפה הנוכחית
665	1,116	-	-		הגישה המקיפה להפחתת סיכון אשראי (לעסקאות מימון ניירות ערך SFT)
3,152	5,116	1,748	2,819		סך-הכל
ליום 31 במרס 2019					
1,334	2,353	1,472	1,154		שיטת החשיפה הנוכחית
1,488	2,313	-	-		הגישה המקיפה להפחתת סיכון אשראי (לעסקאות מימון ניירות ערך SFT)
2,822	4,666	1,472	1,154		סך-הכל
ליום 31 בדצמבר 2019					
1,489	2,479	1,443	1,405		שיטת החשיפה הנוכחית
1,039	1,571	-	-		הגישה המקיפה להפחתת סיכון אשראי (לעסקאות מימון ניירות ערך SFT)
2,528	4,050	1,443	1,405		סך-הכל

הקצאת הון בגין התאמות שערור לסיכון אשראי (CCR₂) (CVA)

RWA	EAD לאחר CRM	
במיליוני שקלים חדשים		
ליום 31 במרס 2020		
2,216	3,852	סך כל התיקים שמחושבים בגינם CVA לפי הגישה הסטנדרטית
ליום 31 במרס 2019		
1,406	2,524	סך כל התיקים שמחושבים בגינם CVA לפי הגישה הסטנדרטית
ליום 31 בדצמבר 2019		
1,489	2,601	סך כל התיקים שמחושבים בגינם CVA לפי הגישה הסטנדרטית

הגידול בהקצאת הון בגין התאמת שיעור לסיכון אשראי נובע מגידול בפעילות בנגזרים מול לקוחות.

סיכון שוק

לגילוי איכותי כללי בדבר סיכוני שוק (MRA), ראו במסמך "גילוי לפי נדבך 3 של באזל ומידע נוסף על סיכונים", אשר פורסם כחלק מדוח שנתי 2019, ואשר עומד לעיון כאמור (עמ' 48-50).

משבר פיננסי בשווקים. במהלך חודש מרס התפתח משבר פיננסי בשווקים לאור התפשטות וירוס הקורונה בעולם. כתוצאה מהמשבר חלו שינויים מהותיים בשווקים בעולם ובארץ לתקופה ממושכת אשר גרמו לשבירת הקורלציות בין גורמי סיכון שונים בעקבות תנודתיות חסרת תקדים בכלל ובריביות בפרט, פתיחת המרווחים בניירות ערך ובמקביל ללחצי נזילות במט"ח ולחוסר נזילות נקודתי בשוק האג"ח. ברוב המדינות בעולם וגם בארץ הבנקים המרכזיים נאלצו להתערב במסחר בשווקים כדי לספק נזילות ולמנוע התפתחות משבר נזילות עמוק בנוסף. מתחילת אפריל חלה התייצבות מסוימת בשווקים אך הסיכון, כפי שגלום בפרמטרים השונים, עדיין נמצא ברמה גבוהה בהשוואה לסוף שנת 2019.

גילוי כמותי

(1) מגבלות הדירקטוריון

לפרטים, ראו במסמך "גילוי לפי נדבך 3 של באזל ומידע נוסף על סיכונים", אשר פורסם כחלק מדוח שנתי 2019, ואשר עומד לעיון כאמור (עמ' 50).

(2) החשיפה לסיכון ריבית

כללי

הסיכון להפסד כתוצאה מתזוזות מקבילות ולא מקבילות, בעקום התשואה, וההשפעה של האופציונליות הגלומה במכשירים פיננסיים שונים.

הקשר בין סעיפי מאזן לבין פוזיציות שנכללו בגילוי על סיכון השוק

הקבוצה מבחינה בין שני סוגים של תיקים: תיק למסחר ותיק בנקאי. תיקים אלה נבדלים באופי חשיפתם לסיכוני שוק ומכאן גם בכלי הניהול המשמשים לניהול סיכוני השוק שלהם.

- התיק למסחר מורכב מפוזיציות במכשירים פיננסיים המוחזקות עם כוונת מסחר או מתוך כוונה להרוויח בטווח הקצר. פוזיציות אלו יהיו סחירות ושניתן לגדרן באופן מלא. ככלל, התיק למסחר מרוכז בחדר עסקות ובתיקי האג"ח למסחר שביחידת הנוסטרו.
- התיק הבנקאי - מכלול הנכסים וההתחייבויות המאזניים והפריטים החוץ מאזניים של הקבוצה אשר אינם נכללים בתיק למסחר. מדדי הסיכון המשמשים לניהול סיכון הריבית הכולל מוצגים באופן מפורט בסעיף מידע נוסף על החשיפה לסיכוני שוק להלן. המודלים המשמשים לניהול סיכון הריבית בתיק הבנקאי בלבד מוצגים באופן מפורט בפרק סיכון ריבית (IRBB) בתיק הבנקאי להלן.

הקשר בין סעיפי מאזן לבין פוזיציות שנכללו בגילוי על סיכון השוק

נכסים	השפעת 100BP		השפעת 100BP	
	ליום 31 בדצמבר 2019	ליום 31 במרס 2020	ליום 31 בדצמבר 2019	ליום 31 בדצמבר 2020
במיליוני שקלים חדשים				
אשראי	781	877	2,203	2,212
תיק ניירות ערך זמין למכירה	412	378	1,155	1,046
תיק ניירות ערך למסחר	205	304	46	61
תיק ניירות ערך לפדיון	1,477	1,843	196	325
חוץ מאזני (נגזרים)	303	297		
אחר	-	-	59	52
סך-הכל	3,178	3,699	3,659	3,696

הערה:

(1) לרבות השפעת מודלים התנהגותיים. עיקר הפער נובע משינוי בסביבת הריבית בארה"ב והשפעתה על הרגישות לעליית ריבית בא די ניו יורק. לאור ירידת הריבית החדה שחלה ברבעון הראשון בארה"ב, חלק מהפקדונות הגיעו ל"ריצפת ריבית" - שיעור ריבית מינימאלי המשולם בפקדונות מסוימים ללא קשר לריבית השוק. לאור העובדה כי ריבית השוק בתום הרבעון הראשון נמצאת מתחת לרצפת הריבית, ההנחה הינה כי בתרחיש של עליית ריבית, הריבית על פיקדונות אלה אינה עולה ואינה מגדילה את הוצאות הריבית באופן שיוצר גידול בהכנסות הריבית נטו.

(3) מידע נוסף – מודלים ומדדי סיכון

לפרטים, ראו במסמך "גילוי לפי נדבך 3 של באזל ומידע נוסף על סיכונים", אשר פורסם כחלק מדוח שנתי 2019, ואשר עומד לעיון כאמור (עמ' 52-55).

מדדים ראשיים בניהול

מדד רגישות השווי הכלכלי לשינויים בריבית. לפרטים, ראו במסמך "גילוי לפי נדבך 3 של באזל ומידע נוסף על סיכונים", אשר פורסם כחלק מדוח שנתי 2019, ואשר עומד לעיון כאמור (עמ' 52-53).

פירוט החשיפה הקבוצתית והמגבלות - במדד רגישות השווי הכלכלי לשינויים מקביליים של עקומי הריבית ב-100 נק' בסיס (מודל ה-EVE)

לתקופה שהסתיימה ב			
31.12.2019		31.03.2020	
חשיפה מקסימלית במהלך הרבעון הראשון			
חשיפה מקסימלית במהלך 2019	סוף שנת 2019	סוף הרבעון הראשון	סוף רבעון ראשון
במיליוני שקלים חדשים			
(656)	(481)	(402)	4
		(1,127)	(1,195)
UP 100	UP 100	UP 100	UP 100
			חשיפה בפועל
			מגבלת דירקטוריון
			התרחיש בו נמדדה החשיפה

מדד רגישות השווי החשבונאי לשינויים בשווי החשבונאי בתרחישי ביניים. לפרטים, ראו במסמך "גילוי לפי נדבך 3 של באזל ומידע נוסף על סיכונים", אשר פורסם כחלק מדוח שנתי 2019, ואשר עומד לעיון כאמור (עמ' 53).

פירוט החשיפה הקבוצתית והמגבלות - ירידת השווי החשבונאי בתרחישי ביניים

לתקופה שהסתיימה ב			
31.12.2019		31.03.2020	
חשיפה מקסימלית במהלך הרבעון הראשון			
חשיפה מקסימלית במהלך 2019	סוף שנת 2019	סוף הרבעון הראשון	סוף רבעון ראשון
במיליוני שקלים חדשים			
(712)	(712)	(736)	(600)
		(1,221)	(1,294)
			חשיפה בפועל
			מגבלת דירקטוריון

מדדים ומודלים נוספים

הערך הנתון לסיכון VaR (Value at Risk)

ה-VaR על כלל המאזן. ה-VaR על כלל התיק (הבנקאי והתיק למסחר) מחושב בתדירות חודשית. החישוב מתבצע בשיטה ההיסטורית, ברמת ביטחון של 99% ולאופק זמן של חודש.

אומד סיכון זה משמש כאחד מאומדי הסיכון, לרבות לחשיפה של הקבוצה בתיק הבנקאי לסיכונים השוק.

לפרטים, ראו במסמך "גילוי לפי נדבך 3 של באזל ומידע נוסף על סיכונים", אשר פורסם כחלק מדוח שנתי 2019, ואשר עומד לעיון כאמור (עמ' 52-54).

הדירקטוריון קבע מגבלה לפיה ה-VaR של הקבוצה לא יעלה על 3.0% מההון. במהלך הרבעון, נרשמה חריגה ממגבלת ה-VaR שקבע הדירקטוריון (3% מההון) בשל תנודתיות קיצונית ושבירת קורלציות בשווקים, לאור תגובתם למשבר שפרץ בעקבות התפשטות נגיף הקורונה בעולם. לפרטים נוספים, ראו לעיל "משבר פיננסי בשווקים".

הבנק מנהל את הסיכון באופן ממוקד במהלך תקופה זו.

פירוט החשיפה במונחי ה-VaR הכולל

לתקופה שהסתיימה ב			
31.12.2019		31.03.2020	
חשיפה מקסימלית במהלך השנה		חשיפה מקסימלית במהלך הרבעון	
סוף תקופת הדיווח	סוף תקופת הדיווח	סוף תקופת הדיווח	סוף תקופת הדיווח
באחוזים			
1.6%	1.2%	6.9%	6.9%
3.0%	3.0%	3.0%	3.0%
			חשיפה בפועל
			מגבלת דירקטוריון

יצוין כי ב-VaR על התיק למסחר לא הייתה חריגה ממגבלת הדירקטוריון (ראו להלן).
ה-VaR של פעילות המסחר. ה-VaR על פעילות המסחר מחושב בתדירות יומית בשילוב של שיטה פרמטרית ותרחיש קיצון, ברמת ביטחון של 99% ולאופק זמן של יום אחד ושל 10 ימים.
 הדירקטוריון קבע מגבלות ספציפיות על ה-VaR של פעילות המסחר. ברבעון הראשון של שנת 2020 לא נרשמו חריגות ממגבלה זו.
 אומד זה משמש כאחד מכלי הניהול המרכזיים של פעילות המסחר.

פירוט החשיפה במונחי ה-VaR על פעילות המסחר

לסוף השנה		רבעון ראשון	
2019		2020	
חשיפה מקסימלית במהלך השנה		חשיפה מקסימלית במהלך הרבעון	
סוף השנה	סוף השנה	סוף הרבעון	סוף הרבעון
במיליוני שקלים חדשים			
23.5	9.5	26.6	10.3
	54		54
			חשיפה בפועל
			מגבלת דירקטוריון

הערה:
 ה-VaR חושב עבור 10 ימי עסקים ובהסתברות של 99%.

לפרטים, ראו במסמך "גילוי לפי נדבך 3 של באזל ומידע נוסף על סיכונים", אשר פורסם כחלק מדוח שנתי 2019, ואשר עומד לעיון כאמור (עמ' 54).
 לפרטים בדבר ניתוח הפסדים בתרחיש קיצון (Stress Tests) ובדבר ניתוח הכנסות הריבית הצפויות ה-NII (Net Interest Income) וה-EaR (Earning at Risk), ראו במסמך "גילוי לפי נדבך 3 של באזל ומידע נוסף על סיכונים", אשר פורסם כחלק מדוח שנתי 2019, ואשר עומד לעיון כאמור (עמ' 54-55).

(4) חשיפת אינפלציה ושערי חליפין

חשיפות האינפלציה ושערי חליפין של הבנק מתבצע בראיה כלכלית, תוך התייחסות להשלכות החשיפה גם על התנודתיות החשבונאית במקרים בהם קיימת אי התאמה בין הראיה החשבונאית לכלכלית. מדידת הסיכון מתבצעת באמצעות חישוב עודף/חסר הנכסים על ההתחייבויות לאחר הכללת תיקונים כלכליים.

ניהול החשיפות בפועל מתבצע בתדירות יומית על בסיס הפוזיציות הכלכליות במגזרי הצמדה ובמטבעות השונים, אשר שונות מהפוזיציות החשבונאיות אותן ניתן לראות בביאור 32 לדוחות הכספיים ליום 31 בדצמבר 2019. השינוי העיקרי נובע מהעברת מגזרי הצמדה של ההתחייבויות הפנסיוניות בגין שכר זכויות עובדים נוספות (מן המגזר השקלי במדידה החשבונאית למגזר הצמוד במדידה הכלכלית).

שינויים נוספים הינם: אי הכללת הפסדים או רווחים כתוצאה משינויים בשווי השוק של איגרות חוב במט"ח או צמודות מדד; הוספת רכוש קבוע במט"ח כנכס כספי; העברת חובות פגומים לא צוברים במט"ח למגזר הצמדה שקלי והוספת חשיפת המט"ח בקופת הפיצויים לעובדי הבנק - ב.ל.ד. (בפוזיציות החשבונאיות נרשם רק הפער שבין העתודה ליעודה בקופה). החיסוי על הפוזיציה המבנית במט"ח הנובעת מההשקעה ב-אי די בי ניו יורק בוטל על מנת לצמצם את רגישות יחס ההון לשינויים בשערי חליפין.

תמהיל ההשקעה במגזרי הצמדה השונים נקבע באופן שוטף במסגרת המגבלות המוצגות להלן ועל בסיס תחזיות לגבי משתני השוק הרלבנטיים. החשיפה נמדדת בכל מטבע מהותי בנפרד.

התפלגות השקעת ההון בפועל ביחס למגבלות שנקבעו (הנתונים מוצגים ביחס להון)

שנת 2019			רבעון ראשון 2020			טווח החשיפה			מגזר
עד	סוף שנה -	מ	ממוצע	עד	מ -	סוף שנה	מגבלה		
11.0%	4.4%	4.6%	1.3%	2.7%	(0.7%)	1.8%	(25%-25%)	צמוד מדד*	
21.6%	19.8%	20.4%	21.7%	22.5%	21.1%	22.5%	40% - 15%	מט"ח	

הערה:

* עיתוי חישוב הפוזיציה: הפוזיציה המנוהלת מחושבת על בסיס נתוני ההון בסוף הרבעון החולף בתוספת שינויים שחלו במהלך הרבעון האחרון, עד מועד החישוב. שינויים אלה מבוססים על נתונים לא סופיים, כפי שהם ידועים במועד החישוב. לעומת זאת, הפוזיציה במאזן ההצמדה מחושבת על בסיס נתונים מבוקרים המשמשים במסגרת הדוחות הכספיים.

חשיפות הבסיס הקבוצתיות בטבלה לעיל מבוססות על ממוצע חודשי. עם זאת, ניהול החשיפה בכל חברה בת מהותית מבוצע באופן אפקטיבי ובתדירות שבועית לפחות. להערכת הבנק, החשיפה בבסיס ההצמדה השונים לסוף תקופת הדיווח מאפיינת את החשיפות במהלך התקופה.

(5) ניהול פוזיציות בתיק למסחר

תיקי המסחר. הקבוצה מבחינה בין חשיפות הנוצרות במהלך ניהול הנכסים וההתחייבויות של הבנק לבין החשיפה למסחר. ככלל, חשיפות מסחר קיימות בחברת האם בלבד ומרוכזות ברובן בחדר העסקות כחלק מפעילות הבנק כ"עושה שוק" באג"ח ממשלתי במט"ח ובנגזרים. בחברות הבת מתקיימות מעת לעת חשיפות מסחר בהיקפים לא מהותיים. פעילות המסחר מכוונת ליצירת הכנסות תוך לקיחת חשיפות בטווח הסיכון המותר לפעילות ותוך קיום מעקב ובקרה יומיים ותוך-יומיים.

כאמור, פעילות המסחר מרוכזת רובה בחדר העסקות, המבצע הן פעולות מסחר עם לקוחות ופעולות לגידור הסיכונים והן פעולות לשם יצירת רווח, כחלק מניהול סיכונים השוק. בנוסף, קיים תיק מסחר לא משמעותי במסגרת יחידת ההשקעות.

הדירקטוריון קבע מערכת מגבלות נוספות לפעילות המסחר ולפעילות ניהול הנכסים וההתחייבויות. המגבלות על פעילויות המסחר השונות נקבעו הן במונחים של היקף הפעילות, והן במונחי רגישות לגורמי סיכון בהן הערך בסיכון (VaR) וההפסד התיאורטי בתרחישים, לרבות תרחישי קיצון. המגבלות מנוטרות בתדירות יומית ותוך יומית על ידי יחידות הבקרה בחטיבת שווקים פיננסיים. ראש החטיבה קבע מערכת מגבלות פנימית, במסגרת מגבלות הדירקטוריון, במטרה להתריע מראש על התקרבות למגבלות הדירקטוריון ובכך למנוע חריגות ממגבלות אלה.

הפעילות במכשירים פיננסיים נגזרים. הבנק פעיל במגוון רחב של מכשירים פיננסיים נגזרים בשקלים ובמט"ח, ומשמש "עושה שוק" בחלקם. חלק ניכר מהעסקאות מבוצעות "מעבר לדלפק" (OTC) לפי צרכי הלקוחות וצרכי הבנק. קביעת המחירים לעסקאות אלה מבוצעת על בסיס תשואות ומחירי נכסי הבסיס, בהתבסס על מודלים מקובלים לתמחור ובהתחשב בתנאי התחרות בענף.

חשיפות השוק הנוצרות כתוצאה מפעילות במכשירים פיננסיים נגזרים, הן לאינפלציה ושערי חליפין והן לריבית, נכללות במסגרת מגבלות הדירקטוריון השונות. החשיפות לצד נגדי מנוהלות תחת הסכמים להעברה וקיזוז של ביטחונות ומול מסלקות מרכזיות.

בנוסף, קבע דירקטוריון הבנק את מגוון המכשירים הפיננסיים שלבנק מותר לפעול בהם ואופן הפעילות של הבנק בכל אחד מהם (בין אם עבור לקוחותיו ובין אם עבור עצמו) וכן מגבלות היקף שנועדה לתחום את הסיכון התפעולי הכרוך בפעילות בו. היקף הפעילות במכשיר מסוים אינו מייצג בהכרח את רמת הסיכון הפיננסי הגלומה בו.

כלל החשיפות והעמידה במגבלות הדירקטוריון נמדדות ומבוקרות באופן שוטף על ידי גורמי הבקרה של קו ההגנה הראשון.

ברבעון הראשון של שנת 2020 לא נרשמו חריגות ממגבלות הדירקטוריון.

עסקאות הבנק במכשירים פיננסיים נגזרים מבוצעות בחלקן עם תאגידים בנקאיים או עם חברי הבורסה לניירות ערך, המחויבים לעמידה בדרישות של הלימות הון או לעמידה ברמת בטחונות מול הבורסה לניירות ערך, ובחלקן עם לקוחות הבנק האחרים, המחויבים בבטחונות בהתאם לנוהלי הבנק.

פעילות בשוק המעו"ף. הבנק פועל בשוק המעו"ף על מדד המניות עבור לקוחותיו בלבד, תוך שמירת בטחונות בהתאם להנחיות הבורסה לניירות ערך. באופציות על שערי החליפין של הדולר, פועל הבנק בשוק המעו"ף הן עבור לקוחות והן עבור עצמו.

נתונים (חשבונאיים) אודות היקפי הפעילות במכשירים פיננסיים נגזרים, של הבנק והחברות המאוחדות שלו

31 בדצמבר 2019	31 במרס 2020	
במיליוני שקלים חדשים		
55,321	71,608	נגזרים שאינם למסחר
3,838	5,244	מזה: נגזרים מגדרים
248,790	261,288	נגזרים למסחר
304,111	332,896	סך-הכל סכום נקוב

היבטים חשובנאים. המדיניות החשבונאית לגבי מדידת ערכם של המכשירים הפיננסיים הנגזרים והתוצאות הנובעות מהם, סוגי העסקאות והמכשירים הפיננסיים הנגזרים, בהתאם להוראת המפקח על הבנקים, מפורטת בביאורים 1 ד' 6 ו-28 לדוחות הכספיים ליום 31 בדצמבר 2019 (עמ' 108, 183-188).

על פי הנחיות המפקח על הבנקים כאמור, הוגדרו רוב העסקאות שמבצע הבנק במכשירים פיננסיים נגזרים במסגרת ניהול סיכוני השוק הנובעים מנכסי הבסיס הפיננסיים שלו (ALM) כ"עסקאות ALM" ולא "עסקאות גידור", מאחר שלפי הנחיות אלו נדרשים קריטריונים מחמירים על מנת שעסקאות במכשירים פיננסיים נגזרים יוכרו כ"עסקאות גידור".

רוב נכסי הבסיס שחשיפתם לסיכוני שוק כאמור מנוהלת על ידי עסקאות במכשירים פיננסיים נגזרים - אינם סחירים. ההכנסות וההוצאות הנובעות מנכסים אלה נזקפות לדוח הרווח והפסד על בסיס צבירה, בעוד שתוצאות העסקאות במכשירים פיננסיים נגזרים שהוגדרו כ"עסקאות ALM" מחושבות לפי ה"שווי ההוגן". לפיכך, לא מתקיימת הקבלה בין עקרונות הרישום החשבונאי של נכסי הבסיס והתוצאות הנובעות מהם, לבין העסקאות במכשירים פיננסיים נגזרים בגין אותם נכסי בסיס שנכללו ב"עסקאות ALM".

הכנסות המימון ממכשירים פיננסיים נגזרים מפורטות בביאור 3 לדוחות הכספיים ליום 31 בדצמבר 2019 (עמ' 115) וביאור 3 לתמצית הדוחות הכספיים ליום 31 במרס 2020.

סיכוני אופציות. סיכוני אופציות מתייחסים לאפשרות להפסד הנובע משינויים בנכסי הבסיס והתנודתיות שלהם המשפיעים על שווי של אופציות, לרבות סטיות התקן. הבנק פעיל במגוון סוגי אופציות - אופציות ונילה ואופציות "אקזוטיות" מסוגים מסוימים וכן על מגוון נכסי בסיס (מט"ח וריביות).

דירקטוריון הבנק קבע הנחיות לפעילות המותרת באופציות, הן במונחי נפח כולל והן במונחי ירידת השווי המקסימלית בתרחישי קיצון ובתרחישים מתונים. התרחישים מתייחסים לשינויים סימולטניים בשער החליפין, במדד ובתנודתיות (Volatility) של נכסי הבסיס. כמו כן נקבעו בנהלי חדר עסקאות מגבלות על השינויים המקסימליים בערכו של תיק האופציות, במונחים של מדדי רגישות (Greeks). ברבעון הראשון של שנת 2020 לא נרשמו חריגות ממגבלות הדירקטוריון.

סיכון שוק בגישה הסטנדרטית (MR1)

הבנק מחשב את הקצאת ההון הנדרשת בגין החשיפה לסיכוני שוק בהתאם לגישה הסטנדרטית, כקבוע בהוראת ניהול בנקאי תקין מס' 208. ההקצאה לסיכוני שוק כוללת:

- סיכוני ריבית ומניות הנובעים ממכשירים בתיק למסחר. סיכון הריבית מחושב על פי שיטת "התקופות לפרעון";
- סיכון שער חליפין בתאגיד הבנקאי כולו (בנטרול פוזיציה מבנית בגין אי די בי ניו יורק, בהתאם לאישור המפקח על הבנקים). בנוסף, עבור כל אחד מהסיכונים לעיל, יתווסף הרכיב האופציונאלי בהתאם לשיטת "דלתא פלוס" של המכשירים הכלולים.

פירוט הקצאת ההון לסיכוני השוק לפי הגישה הסטנדרטית

הקצאת הון ליום		
31 בדצמבר		
31 במרס 2020 2019		
במיליוני שקלים חדשים		
סיכון ריבית*	498	303
סיכון שער חליפין	21	42
סיכון מניות	1	1
סיכון אופציות	11	17
סך-הכל הקבוצה הבנקאית	531	363
הקצאה במונחי נכסי סיכון	4,542	2,858

*כולל סיכון ספציפי בסך של 5 מיליוני ש"ח ו-7 מיליוני ש"ח במרס 2020 ובדצמבר 2019, בהתאמה.

העליה בסיכון השוק שנרשמה ברבעון הראשון נבעה בעיקר מהחשיפה שנוצרה לבנק עקב סגירה של מספר פוזיציות של לקוחות במהלך המשבר, אשר גודרה כלכלית אך לא באופן מלא מבחינת המודל הרגולטורי להקצאת סיכוני שוק ליום 31 במרס 2020 ולכן נדרש להקצות בנינה נכסי סיכון בהתאם להוראות באזל. יצוין כי לאחר תום הרבעון הפוזיציה האמורה נסגרה והקצאת נכסי הסיכון בגין סיכון השוק קטנה בהתאם. ההקצאה לסיכוני שוק במונחי נכסי סיכון מהווה כ-2.36% מסך נכסי הסיכון ליום 31 במרס 2020, לעומת כ-1.55% ליום 31 בדצמבר 2019.

סיכון ריבית (IRRBB) בתיק הבנקאי

לפרטים בדבר מודלים התנהגותיים כלכליים המשולבים בניהול הסיכון ולפרטים בדבר הנחות התנהגותיות המיושמות באמידת סיכוני הריבית, ראו במסמך "גילוי לפי נדבך 3 של באזל ומידע נוסף על סיכונים", אשר פורסם כחלק מדוח שנתי 2019, ואשר עומד לעיון כאמור (עמ' 58). למידע כמותי על סיכון ריבית בתיק הבנקאי ובתיק למסחר, ראו במסמך "גילוי לפי נדבך 3 של באזל ומידע נוסף על סיכונים", אשר פורסם כחלק מדוח שנתי 2019, ואשר עומד לעיון כאמור (עמ' 59-60).

סיכון מניות

לפרטים, ראו במסמך "גילוי לפי נדבך 3 של באזל ומידע נוסף על סיכונים", אשר פורסם כחלק מדוח שנתי 2019, ואשר עומד לעיון כאמור (עמ' 60).

סיכון נזילות

סיכון נזילות הינו הסיכון ליציבות הקבוצה, הנובע מאי יכולתה לספק את צרכי הנזילות שלה וקושי לעמוד בהתחייבויותיה, בשל התפתחות בלתי צפויה, שכתוצאה ממנה תאלץ הקבוצה לגייס מקורות ו/או לממש נכסים באופן שיגרם לה הפסד מהותי. הבנק קבע מגבלת חשיפה מקסימלית לסיכון נזילות.

יחס כיסוי הנזילות - טבלת גילויים עיקריים (LIQ1)

לתקופה של שלושה חודשים שהסתיימה ביום			
31.12.2019		31.03.2020	
במיליוני שקלים חדשים			
סך ערך משוקלל (ממוצע)	סך ערך לא משוקלל (ממוצע)	סך ערך משוקלל (ממוצע)	סך ערך לא משוקלל (ממוצע)
סך הכל נכסים באיכות גבוהה			
47,875		53,421	
סך הכל נכסים באיכות גבוהה (HQLA)			
תזרימי מזומנים יוצאים			
7,670		121,227	
1,898		38,587	
4,649		45,199	
1,123		37,441	
44,554		71,491	
פיקדונות קמעונאיים מיחידים ומעסקים קטנים, מזה:			
7,910		123,226	
1,958		39,818	
4,872		47,372	
1,081		36,035	
48,201		76,010	
פיקדונות פחות יציבים			
מימון סיטונאי בלתי מובטח, מזה:			
פיקדונות לצרכים תפעוליים (כל הצדדים הנגדיים)			
-		-	
44,402		68,517	
151		2,974	
29		-	
15,574		68,743	
7,878		8,281	
-		-	
7,696		60,462	
775		24,147	
80		2,370	
68,682		73,884	
פיקדונות ברשתות של תאגידים בנקאיים קואופרטיביים			
237		2,824	
פיקדונות שאינם לצרכים תפעוליים (כל הצדדים הנגדיים)			
123		-	
חובות לא מובטחים			
מימון סיטונאי מובטח			
16,813		71,718	
8,992		9,664	
דרישות נזילות נוספות, מזה:			
תזרימים יוצאים בגין חשיפה לנגזרים ודרישות ביטחון אחרות			
-		-	
תזרימים יוצאים בגין אובדן מימון מוצרי חוב			
62,054		62,054	
קווי אשראי ונזילות			
24,318		24,318	
מחויבויות מימון חוזיות אחרות			
2,384		2,384	
מחויבויות מימון מותנות אחרות			
38,743		32,411	
29,188		35,264	
סך הכל תזרימי מזומנים יוצאים			
תזרימי מזומנים נכסים			
1,000		1,000	
25,738		22,091	
12,005		10,639	
38,743		32,411	
29,188		35,264	
סך הכל תזרימי מזומנים נכסים			
47,875		53,421	
39,494		41,472	
סך הכל נכסים נזילים באיכות גבוהה (HQLA)			
סך הכל תזרימי מזומנים יוצאים נטו			
121.2%		128.8%	
יחס כיסוי נזילות			

סיכון נזילות – גילוי איכותי וגילויים נוספים בגין יחס כיסוי הנזילות (LIQA)

לפרטים, ראו במסמך "גילוי לפי נדבך 3 של באזל ומידע נוסף על סיכונים", אשר פורסם כחלק מדוח שנתי 2019, ואשר עומד לעיון כאמור (עמ' 62-64).

יחס כיסוי הנזילות - הוראת ניהול בנקאי תקין מס' 221 בנושא: "יחס כיסוי הנזילות"

לפרטים בדבר הוראת ניהול בנקאי תקין מס' 221, בדבר "יחס כיסוי מילות", ראו במסמך "גילוי לפי נדבך 3 של באזל ומידע נוסף על סיכונים", אשר פורסם כחלק מדוח שנתי 2019, ואשר עומד לעיון כאמור (עמ' 64).

יחס כיסוי הנזילות בקבוצת דיסקונט

ליום 31 במרס 2020 עמד היחס על 132.6%, לעומת 128.7% ביום 31 בדצמבר 2019. יחס הנזילות הממוצע ברבעון הראשון של 2020 עמד על 128.8% לעומת יחס ממוצע של 121.2% ברבעון הרביעי של שנת 2019. השיפור ביחס הנזילות נבע מגידול בניזילות הבנק כתוצאה מגידול בפיקדונות הקמעונאיים אשר הגדילו את סך הנכסים באיכות גבוהה של הקבוצה. יחס כיסוי הנזילות מתבסס על כרית נזילות גבוהה ואיכותית. כרית הנזילות מתבססת בשקלים על מק"מ, אג"ח ממשלת ישראל ויתרות עו"ש והפיקדונות בבנק ישראל. במט"ח, מתבססת הכרית על אג"ח ממשלת ארה"ב (ב-אי די בי ניו יורק על תיק MBS שמרביתו הונפק על ידי סוכנויות ממשלתיות וסמי ממשלתיות) ועל יתרת עו"ש ופיקדונות בבנק ישראל וב-FED.

פירוט מבנה כרית הנזילות

לרבעון שהסתיים ביום		הנכסים שנכללו	
31.12.2019	31.03.2020		
במיליוני שקלים חדשים			
16,869	21,780	מזומן	כרית 1
23,281	23,215	אג"ח מדינת ישראל/מק"מ	
5,206	6,133	אגח מדינות בחול	
647	560	אגח ריבויניות	כרית 2
970	776	אגח משכנתאות שהונפקו על ידי תאגיד ציבורי	
760	763	אג"ח תאגידים AA	
188	194	אג"ח תאגידים A	כרית 2 ב
47,921	53,421		סך-הכל

חישוב יחס כיסוי הנזילות הקבוצתי מתבסס על חישוב עצמאי של כל אחת מחברות הקבוצה. הנהלת הבנק הגדירה לכל חברה בקבוצה יעד יחס כיסוי נזילות מינימאלי. העברת נזילות מחברת אי די בי ניו יורק לחברת האם (הבנק) מוגבלת על ידי אסדרה מקומית. ההכרה בעודפי הנזילות של אי די בי ניו יורק במודל הקבוצתי מוגבלת בהתאם. עודפי הנזילות של בנק מרכזי דיסקונט, הפועל תחת מסגרת פיקוחית זהה לזו של הבנק, נכללים במודל הקבוצתי. מרבית עודפי הנזילות של הקבוצה מקורם בעודפי הנזילות של הבנק.

התפלגות יחס כיסוי הנזילות לפי ישויות משפטיות בקבוצה (ממוצע לרבעון)

לתקופה שהסתיימה ביום		
31.12.2019	31.03.2020	
באחוזים		
121.2%	128.8%	קבוצת דיסקונט
129.6%	148.2%	הבנק
111.8%	110.1%	א די בי ניו יורק
136.5%	134.9%	בנק מרכזי דיסקונט
121.2%	128.8%	סך-הכל

ריכוז עודפי הנזילות בבנק מאפשר גמישות גבוהה בנייהול הנזילות הקבוצתית. בצד הציפיה לניהול עצמאי של סיכון הנזילות על ידי חברות הבת, יכולה הנהלת הקבוצה להעביר נזילות בין חברות הקבוצה.

יחס כיסוי הנזילות במטבעות העיקריים

הבנק מודד גם את יחס כיסוי הנזילות במטבעות העיקריים. ליום 31 במרס 2020 עמד יחס הכיסוי במטבע שקל על 134.1% לעומת 121.3% ביום 31 בדצמבר 2019. העליה ביחס נבעה מגידול בפיקדונות הקמעונאיים אשר שימשו להגדלת הנכסים באיכות גבוהה של הקבוצה. בסך מטבעות החוץ עמד יחס כיסוי הנזילות ליום 31 במרס 2020 על 127.9% לעומת 156.5% ביום 31 בדצמבר 2019. הגורם העיקרי שהביא לירידה ביחס היה גידול בתזרים היוצא נטו מעסקאות החלף (swap) מט"ח/שקל. במטבע דולר עמד יחס כיסוי הנזילות ביום 31 במרס 2020 על 122.3% לעומת 182.6% ביום 31 בדצמבר 2019. הגורם העיקרי שהביא לירידה ביחס היה גידול בתזרים היוצא נטו מעסקאות החלף (swap) מט"ח/שקל. במטבע אירו עמד יחס כיסוי הנזילות ביום 31 במרס 2020 על 90.6% לעומת 101.5% ביום 31 בדצמבר 2019. הגורם העיקרי שהביא לירידה ביחס היה קיטון בנכסים באיכות גבוהה, כתוצאה מפירעון של אגרות חוב ממשלתיות במטבע אירו. לקבוצת דיסקונט עודפי מקורות על פני שימושים במט"ח, בעיקר בדולר ובאירו. בהתאם, הבנק פועל בלהשקיע את עודפי הנזילות בניירות ערך, פקדונות בבנקים ובשוק עסקאות החלף (swap) מט"ח/שקל הבינבנקאי. פעילות זו מאפשרת לבנק לווסת בין שיקולי הנזילות לבין שיקולי התשואה בשימוש בעודפים אלו.

סיכון מימון - נכסים זמינים ולא מוגבלים

הבנק משעבד נכסים מתוך כרית הנזילות למספר צרכים, בדגש על שימוש כבטחונות לפעילות פיננסית מול גופים כגון הבורסה, בנק ישראל וכדומה. ככלל כל הנכסים הנזילים המשועבדים נגרעים מכרית הנזילות במסגרת המדידה היומית, למעט נכסים אשר שועבדו במסגרת הבטחת יכולת מימוש נזילות אשר לא מומשה בפועל. אלו נגרעים רק כנגד ניצול. ביטחונות אשר שועבדו לטובת הבנק אינם מוכרים בכרית הנזילות.

נכסים זמינים ולא מוגבלים

31.12.2019	31.03.2020	
במיליוני שקלים חדשים		
67,479	77,320	סך הנכסים ליום
6,764	7,451	חובת הנזילות
7,405	6,476	מתוכם שועבדו
513	499	מתוכם ניתנו כביטחונות
52,799	62,894	סך הנכסים הזמינים

סיכונים נוספים

סיכון תפעולי

סיכון תפעולי הוא הסיכון להפסד כתוצאה מאי נאותות או מכשל של תהליכים פנימיים, אנשים ומערכות או כתוצאה מאירועים חיצוניים. הסיכון התפעולי שלוב בכל קווי העסקים, המוצרים, המערכות ותהליכי העבודה המבוצעים בבנק. לפיכך, קיימת חשיבות למודעות ולניהול הסיכון התפעולי בכל רמות התפקיד.

תקלה באפליקציית PayBox. בעקבות תקלה בהתקנת שרת באפליקציית התשלומים PayBox ("PayBox"), דלף מידע חלקי של משתמשי PayBox. התקלה תוקנה תוך מספר שעות מרגע גילוייה.

על בסיס התחקור שנערך, המידע האמור כלל חלק מפרטי המידע הקיימים ב-PayBox, אך לא כלל פרטי מידע, אשר השימוש בהם עלול להסב למשתמשים נזק כספי ישיר.

PayBox מתנהלת בנפרד ממערכות המחשוב של הבנק, ומשירותי הבנקאות הרגילים של הבנק. השרת בו התגלתה התקלה אינו קשור לפעילות הבנק, והתקלה בכללותה אינה נוגעת לחשבונות בבנק ולמידע אחר שמצוי בידי הבנק בנוגע ללקוחות המנהלים בו חשבונות.

להערכת הבנק, לא צפויה השפעה מהותית על הבנק כתוצאה מהתקלה.

הבנק מבצע ב-PayBox תהליך הפקת לקחים ויישומם, בכדי להבטיח שתקלה מסוג זה לא תישנה.

הודעה על האירוע נמסרה למשתמשי PayBox.

הכל מפורט בדוח מידי מיום 29 בינואר 2020 (מס' אסמכתא 2020-01-009258) שהפרטים הכלולים בו בעניין זה מובאים כאן על דרך ההפניה. לפרטים בדבר תובענות ובקשות לאישורן כתובענות ייצוגיות, שהוגשו בקשר לאירוע האמור, ראו ביאור 26 ב' סעיף 13.4 לדוחות הכספיים.

לפרטים נוספים בדבר סיכונים תפעוליים, ובכלל זה אודות סיכוני מעילות והונאות, אודות המשכיות עסקית ואודות סיכוני מיקור חוץ וספקים, ראו במסמך "גילוי לפי נדבך 3 של באזל ומידע נוסף על סיכונים", אשר פורסם כחלק מדוח שנתי 2019, ואשר עומד לעיון באתר הבנק, באתר מגנ"א של רשות ניירות ערך ובאתר מאי"ה של הבורסה לניירות ערך בתל אביב בע"מ (עמ' 66-70).

סיכונים אחרים

ניהול סיכוני טכנולוגית המידע

לפרטים, ראו במסמך "גילוי לפי נדבך 3 של באזל ומידע נוסף על סיכונים", אשר פורסם כחלק מדוח שנתי 2019, ואשר עומד לעיון כאמור (עמ' 71-81).

סיכוני אבטחת מידע והגנת הסייבר

איומים במרחב הסייבר

ברבעון הראשון של שנת 2020 לא היו תקרית קיברנטית אחת או יותר שהשפיעו מהותית על המוצרים או השירותים של הבנק או של הקבוצה, על קשריהם עם לקוחות או על התנאים התחרותיים.

לפרטים נוספים בדבר סיכוני אבטחת מידע והגנת הסייבר, ראו במסמך "גילוי לפי נדבך 3 של באזל ומידע נוסף על סיכונים", אשר פורסם כחלק מדוח שנתי 2019, ואשר עומד לעיון באתר הבנק, באתר מגנ"א של רשות ניירות ערך ובאתר מאי"ה של הבורסה לניירות ערך בתל אביב בע"מ (עמ' 71-74).

סיכונים סביבתיים

לפרטים, ראו במסמך "גילוי לפי נדבך 3 של באזל ומידע נוסף על סיכונים", אשר פורסם כחלק מדוח שנתי 2019, ואשר עומד לעיון כאמור (עמ' 74).

סיכונים משפטיים

לפרטים, ראו במסמך "גילוי לפי נדבך 3 של באזל ומידע נוסף על סיכונים", אשר פורסם כחלק מדוח שנתי 2019, ואשר עומד לעיון כאמור (עמ' 74-75).

סיכוני ציות

פעילות קבוצת דיסקונט מול בנקים הפועלים ברשות הפלשתינאית. בשנת 2018 התקבלו בבנק כתבי חסינות ושיפוי חתומים בידי המדינה. לאחר הארכה, כתב השיפוי יעמוד בתוקף עד ליום 28 בפברואר 2021 (כאשר המדינה רשאית להאריך מועד זה עד ליום 31 במאי 2021). ביום 30 במאי 2019 התקבלה בבנק הודעת היועץ המשפטי לממשלה על הארכת תקופת החסינות לפי כתב החסינות הקיים, עד ליום 31 במאי 2020. ביום 2 במרס 2020 נמסר לבנק כי היועץ המשפטי לממשלה האריך את תוקפו של כתב החסינות בחודש נוסף, עד ליום 3 ביוני 2020, לשם קיום דיון בנושא בקבינט המדיני בטחוני. לאור האמור, ממשיך הבנק בשלב זה במתן שירותים לבנקים הפועלים ברשות הפלשתינאית.

לפרטים נוספים, לרבות בדבר פעילות קבוצת דיסקונט מול בנקים הפועלים ברשות הפלשתינאית, ראו במסמך "גילוי לפי נדבך 3 של באזל ומידע נוסף על סיכונים", אשר פורסם כחלק מדוח שנתי 2019, ואשר עומד לעיון כאמור (עמ' 78-80).

סיכון התנהגותי (Conduct Risk)

לפרטים, ראו במסמך "גילוי לפי נדבך 3 של באזל ומידע נוסף על סיכונים", אשר פורסם כחלק מדוח שנתי 2019, ואשר עומד לעיון כאמור (עמ' 78).

חשיפה לסיכונים חוצי גבולות

לפרטים, ראו במסמך "גילוי לפי נדבך 3 של באזל ומידע נוסף על סיכונים", אשר פורסם כחלק מדוח שנתי 2019, ואשר עומד לעיון כאמור (עמ' 78-80).

סיכון אסטרטגי

לפרטים, ראו במסמך "גילוי לפי נדבך 3 של באזל ומידע נוסף על סיכונים", אשר פורסם כחלק מדוח שנתי 2019, ואשר עומד לעיון כאמור (עמ' 80-81).

סיכון מוניטין

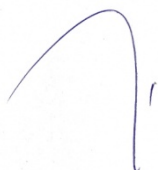
לפרטים, ראו במסמך "גילוי לפי נדבך 3 של באזל ומידע נוסף על סיכונים", אשר פורסם כחלק מדוח שנתי 2019, ואשר עומד לעיון כאמור (עמ' 81).

תגמולים לנושאי משרה בכירה

לפרטים בדבר תגמולים לנושאי משרה בכירה, בהתאם לאמור בתקנות 21 ו-22 לתקנות ניירות ערך (דוחות תקופתיים ומיידיים), התש"ל-1970, ראו בפרק "ממשל תאגידי, ביקורת ופרטים נוספים על עסקי התאגיד הבנקאי ואופן ניהולם", בדוח שנתי 2019 (עמ' 262-264).

● תוספות

לפרטים בדבר קשרים בין הדוחות הכספיים לבין סכומים פיקוחיים, ראו במסמך "גילוי לפי נדבך 3 של באזל ומידע נוסף על סיכונים", אשר פורסם כחלק מדוח שנתי 2019, ואשר עומד לעיון כאמור (עמ' 88-96). לפרטים בדבר איגוח, ראו במסמך "גילוי לפי נדבך 3 של באזל ומידע נוסף על סיכונים", אשר פורסם כחלק מדוח שנתי 2019, ואשר עומד לעיון כאמור (עמ' 97).

אבי לוי, סמנכ"ל בכיר
מנהל הסיכונים הראשי

אורי לויין
המנהל הכללי

שאול קוברינסקי
יו"ר הדירקטוריון

נספח: מילון מונחים

איכות ניהול	הערכת נאותות ואפקטיביות ניהול הסיכון (אפקטיביות הבקורות).
אינדיקטור (Key Risk Indicator)	אמצעי / מחוון שנועד להציג את מצב החשיפה ביחס לסיכון.
אירוע כשל	אירוע בו התממש סיכון, בין אם נגרם נזק לבנק ובין אם לאו.
אשראי ברוטו	אשראי מאזני וחוץ מאזני לפני הפחתת סיכון אשראי (CRM), לפני המרה לאשראי (CCF) ולפני הפרשות להפסדי אשראי.
אשראי חוץ מאזני	כולל: מסגרות מחייבות בלתי מנוצלות, ערבויות, אשראים דוקומנטריים ונגזרים.
אשראי מאזני	מסגרות מחייבות - כל מצג שניתן ע"י התאגיד ללקוחו למתן אשראי (מאזני ו/או חוץ מאזני) בין בכתב, בין בע"פ ובין בדרך של התנהגות ואשר ניתן לצפות כי לקוח סביר יסתמך על המצג ככזה המחייב את הבנק.
בטוחות / ביטחונות	אשראי (לציבור, ממשלות) ואג"ח.
הפחתת סיכון אשראי (CRM – Credit Risk) (Mitigation)	נכסים שונים (סחירים ושאינם סחירים) המיועדים להבטחת החזר חובות הלקוח, כאשר אינו עומד בהחזרים השוטפים והמוסכמים בינו לבין הבנק.
הפרשות להפסדי אשראי	מקזזי סיכון המותרים עפ"י הוראות באזל II (בעיקר: ביטחונות נזילים משועבדים כנדרש). לפי הוראות אלה הבנק יכול, בעת חישוב דרישות ההון, להפחית את חשיפת האשראי שלו כלפי הצד הנגדי, ובכך להביא בחשבון את השפעת הביטחון.
חוב בהשגחה מיוחדת	עתודה שיוצר הבנק לכיסוי הפסדים צפויים בגין חבויות ללקוחותיו. לפי הנחיות בנק ישראל יש לבצע הפרשות פרטניות וקבוצתיות. הפרשה להפסדי אשראי על בסיס פרטני - הפרשה הנדרשת לכיסוי הפסדי אשראי צפויים בגין חובות שנבדקו על בסיס פרטני וזוהו כפגומים. הפרשה להפסדי אשראי על בסיס קבוצתי - הפרשה בגין קבוצות גדולות של חובות (תקינים ולא תקינים) לרבות הפרשות להפסדי אשראי בגין הלוואות לדירור הנמדדות בשיטת "עומק הפיגור".
חוב נחות	חוב שיש לו חולשות פוטנציאליות בגינן נדרשת תשומת לב מיוחדת של הנהלה. אם חולשות אלה לא יטופלו, התוצאה עלולה להיות הרעה בסיכויים לפירעון האשראי או במעמדו של התאגיד הבנקאי כנושה.
חוב פגום	חוב שמוגן באופן בלתי מספק על ידי השווי הנוכחי המבוסס של הביטחונות ושל יכולת החזר של החייב, ולפיכך קיימת אפשרות ברורה שהבנק יספוג הפסד מסוים אם הליקויים לא יתוקנו. נדרש שתהיה חולשה מוגדרת היטב אשר מסכנת את מימוש החוב.
יחס כיסוי הנזילות (LCR)	חוב שהבנק צופה כי לא יוכל לגבות את הסכומים המגיעים לו ובמועד שנקבע על פי הסכם החוב.
יעד עסקי	היחס בין מלאי הנכסים הנזילים באיכות גבוהה לסך תזרים המזומנים היוצא נטו במהלך 30 הימים הקלנדריים הבאים.
יתרת חוב רשומה	מטרה עסקית המוגדרת במונחים כמותיים או איכותניים, ובכפוף למגבלות התיאבון לסיכון.
מבחן קיצון מקרו כלכלי אחיד	יתרת חוב, לרבות ריבית צבורה שהוכרה, פרמיה או ניכיון שטרם הופחתו, עמלות נדחות או עלויות נדחות שנקפו לחוב וטרם הופחתו בניכוי כל חוב שנמחק חשבונאית. ריבית שלא הוכרה, או הוכרה בעבר ולאחר מכן בוטלה, לא תיכלל ביתרת החוב הרשומה.
מבחני רגישות	מבחן קיצון שפרסם הפיקוח על הבנקים, המבוסס על תרחיש אחיד לכלל המערכת הבנקאית ועל פרמטרים מקרו כלכליים שגיבש הרגולטור.
מגבלה (פנימית)	שיטה שבאמצעותה אומדים את השפעתו של שינוי בגורם סיכון יחיד (Single Factor), או במספר גורמי סיכון, על מצבו הפיננסי של התאגיד הבנקאי (לדוגמה, בסיכונים שוק - ירידה חדה בשיעור הריבית, בסיכונים אשראי - ירידה חדה במחירי הדיור).
מתווה הון	היגד הנקבע על ידי הבנק, המהווה גבול לפעילות במסגרת התיאבון לסיכון.
נגזרים מעבר לדלפק (Over The Counter - OTC)	תוכנית מפורטת של תחזית יחסי ההון לשנים הקרובות, הכוללת את ההנחות ששימשו לתחזית, תיאור השפעות הצפויים על שכבות ההון ויחסי ההון, ניתוחי רגישות לסיכונים העיקריים, ועמידה של הבנק ביעדי ההון. מתווה ההון מהווה בסיס לקביעת המלצה להנהלה ולדירקטוריון בדבר יעדי הון של תוכנית העבודה, ובכלל זה הכרית ההונית, תקציב נכסי הסיכון, הנפקות הון וחלוקת דיבידנד.
ניטור יחסי ההון	עסקאות בנגזרים אשר אינן נסחרות בבורסה רשמית, והבנק הינו צד לעסקה.
	מעקב אחר השינויים בנכסי הסיכון ובסיס ההון של הקבוצה והערכת העמידה ביעדי ההון שנקבעו על ידי הדירקטוריון.

נספח: מילון מונחים (המשך)

סך התרעה	נועד להצביע על החשיפה לסיכון כאשר היא מגיעה לרמה מסוימת לפני המגבלה.
פרופיל סיכון	הערכת הסיכון המצרפי הגלום בחשיפות ובפעילות של הבנק.
תיאבון לסיכון (Risk Appetite)	משקף את טעמי הסיכון של התאגיד, ועקבי עם האסטרטגיה העסקית, תכנון ההון, תכנון הנזילות ומקורות המימון של התאגיד. התיאבון לסיכון כולל מגבלות כמותיות ויעדים איכותיים המתווים את קביעת המדיניות העסקית הקבוצתית בתחומי הסיכון השונים, ומהווה כלי מרכזי של הדירקטוריון לפיקוח ובקרה על פרופיל הסיכון של התאגיד.
תיק זמין למכירה	ניירות ערך אשר לא סווגו כאגרות חוב מוחזקות לפדיון או כניירות ערך למסחר.
תיק למסחר	מורכב מפוזיציות במכשירים פיננסיים המוחזקות עם כוונת מסחר, לצורך מכירה חוזרת בטווח זמן קצר, ו/או מתוך כוונה להרוויח משינויי מחירים ממשיים או צפויים בטווח קצר או ללכוד רווחי ארביטראז'. כדי שמכשיר פיננסי יחשב כחלק מהתיק למסחר עליו להיות חופשי מאמנה כלשהי המגבילה את סחירותו או שקיימת אפשרות לגדרו באופן מלא.
תיק לפדיון	ניירות ערך אשר לבנק יש כוונה ויכולת להחזיקם לטווח ארוך/ עד למועד הפדיון. התיק מוצג לפי שיעור התשואה לפדיון, הגלום בו מיום קנייתו.
תרחישי קיצון (Stress Tests)	שיטה לניהול סיכונים המשמשת להערכת השפעותיו הפוטנציאליות של אירוע ספציפי ו/או שינוי במערך משתנים פיננסיים על מצבו הכספי של תאגיד בנקאי. באופן מסורתי, הדגש בתרחישי קיצון הוא על אירועים חריגים אך מתקבלים על הדעת.
Credit Conversion - CCF Factors	המרה של פריטים חוץ מאזניים לשווה ערך לאשראי - לפי הגישה הסטנדרטית של באזל II, פריטים חוץ מאזניים מומרים לשווה ערך חשיפות אשראי באמצעות שימוש במקדמי המרה לאשראי.
Credit Support Annex - CSA	נספח להסכם ISDA המסדיר את נושא הבטוחות בגין עסקאות בנגזרים מול הצד הנגדי. בנספח זה נקבע סכום סף המשקף את החשיפה המרבית לה מוכן כל אחד מהצדדים הנגדיים להיחשף, ללא בטוחות.
International Swaps - ISDA and Derivatives Association	הסכם בינלאומי המאפשר קיזוז של התחייבות ודרישות הדדיות שמקורן בעסקאות בנגזרים מעבר לדלפק, במקרה של חדלות פירעון צד נגדי.
Foreign Account - FATCA Tax Compliance Act	במטרה להפחית את העלמות המס על ידי משלמי מסים אמריקאים, בשנת 2010 חוקק בארה"ב ה-Foreign Account Tax Compliance Act (לעיל ולהלן "FATCA"). מכח ה-FATCA חויבו גופים פיננסיים מחוץ לארה"ב לזהות ולדווח לרשויות המס בארה"ב על כל מי שהינו אזרח ארה"ב או תושב ארה"ב המחזיק אצלם חשבון פיננסי. האסדרה נכנסה לתוקף ביום 1 ביולי 2014. יישום האסדרה מבוצע במדינות רבות, לרבות ישראל, במסגרת הסכם בין מדינות שחתם בין ישראל וארה"ב.